

Z OBSAHU	Pán přijde, Pán je blízko. Katecheze Svatého otce Františka	04
	Rodina je ustanovena Bohem. Pastýřský list Konference biskupů Slovenska	07
	Dítě na okraji společnosti. Příběh jednoho bankéře	09
	Vánoční příloha	I-IV

TRADICE OTCŮ

Z listu svatého papeže
Lva Velikého († 451)

Všemohoucnost Božího Syna se k poučování a ospravedlnění lidí jistě mohla zjevit tak, jak se Bůh zjevoval patriarchům a prorokům v lidské podobě, když například vyzval k zápasu, když s nimi zaváděl hovor, když neodmítal přijmout pohostinství nebo když si vzal i předložené jídlo. Tato zjevování se však byla pouze obrazy, které poukazovaly na toho člověka, o němž jako tajemná znamení naznačovaly skutečnost, že bude potomkem těchto předků.

Tajemství našeho smíření, o kterém bylo rozhodnuto už od věčnosti, se v žádném předobrazu nenaplnilo. Duch Svatý totiž tehdy ještě nesestoupil na Pannu ani ji nezastínila moc Nejvyššího, aby se v neposkvrněném lůně, kde si Moudrost zbudovala přibýtek, *Slovo stalo tělem*; aby se spojením přirozenosti Boží s přirozeností služebníka v jednu osobu v čase narodil tvůrce času; a aby byl zrozen uprostřed všeho ten, *skrze něhož všechno povstalo*.

Kdyby byl totiž tento nový člověk, jenž vzal na sebe tělo, jako mají hříšní lidé, nevzal na sebe našeho starého člověka, a máje stejnou podstatu s Otcem se neuvolil přijmout i stejnou podstatu s matkou, kdyby se byl nespojil – sám bez hříchu – s naší přirozeností, veškeré lidské pokolení by stále setrvalo v zajetí ďáblovy moci. Také bychom nemohli mít účast na jeho slavném vítězství, kdyby bylo vybojováno bez účasti naší přirozenosti. Z tohoto podivuhodného účastenství nám zazářila svátost znovuzrození. Skrze téhož Ducha, skrze něhož byl počat a zrozen Kristus, rodíme se tedy duchovně i my. Proto říká evangelista o věřících, že se *zrodili ne z krve, ani z vůle těla, ani z vůle muže, ale z Boha*.



Na cestě do Emmauz, detail (1530–1560). Foto: Wikimedia Commons

Naše volba: bloudění, nebo život ve Světle

Nejslavnější řecký filozof Platón přednášel svým žákům v háji za aténskými hradbami v tzv. Akademii a jednou vyprávěl příběh o jeskyni, ve které byli uzavřeni lidé a pozorovali hru světla a stínů na protilehlé skalní stěně, zatímco za nimi hořel oheň a matně osvětloval prostor. Protože nevyšli ven mimo jeskyni, domnívali se, že to, co uvnitř pozorují, je skutečný svět, a že žádný jiný neexistuje. Jen jeden z nich vyšel na denní světlo, viděl skutečnou přírodu ozařovanou sluncem, a tak lidem uvnitř vyprávěl o skutečné kráse světa a zval je, aby opustili umělé prostředí jeskyně a vnímali realitu takovou, jaká je ve skutečnosti. Ale zajatci umělého světa mu nevěřili a zůstali uzavřeni do své iluze.

Ta jim vyhovovala víc než pravda, která na ně čekala venku. Filozof svým příběhem charakterizoval lidskou společnost, tehdejší i dnešní, která se ráda odchyluje od poznané pravdy o smyslu všeho bytí a žije podle svých, většinou mylných a jednostranných představ.

Ostatně i v Písmu nacházíme nejednu zprávu o bloudění Izraelitů a Ježíšových učedníků, když opustili pravdy zjevené Hospodinem. Vzpomeňme si třeba na zarmoucené učedníky při cestě do Emmauz, kteří nepoznali, že jejich průvodcem je vzkříšený Pán, vítěz nad smrtí a dárce pokoje. Ježíš se jich ptá, o čem rozmlouvají, ale se stejnou otázkou se obrací i na nás, ačkoli dobře ví, čím je

Dokončení na str. 2

Foto: <http://food.caritas.org>

Začala kampaň „Jedna rodina lidstva, jídlo pro všechny“

Desátý prosinec je Mezinárodním dnem lidských práv – 10. prosince 1948 přijalo Valné shromáždění OSN Všeobecnou deklaraci lidských práv. „Každý má právo na výživu,“ píše se v pětadvacátém článku této listiny. Právě v souvislosti s právem na potravu vyhlásila Caritas Internationalis mezinárodní kampaň proti hladu ve světě „Jedna rodina lidstva, jídlo pro všechny“. Jejím cílem je ukončení světového hladu do roku 2025.

Kampaň byla oficiálně zahájena 10. prosince poselstvím papeže Františka a modlitební vlnou. První modlitba byla pronesena v poledne místního času na tichomořském ostrově Samoa a postupně obletí celý svět. Zapojit se může každý tím, že si kolem poledne místního času udělá půl hodiny času na modlitbu a myšlenku na ty, pro koho není každodenní oběd samozřejmostí. „Modlitba k Bohu ve skutečnosti podněcuje k pozornosti vůči všem hladovým – hladovým nejen po chlebu, ale i po spravedlnosti a důstojnosti pro každého,“ předesešlá prezident Caritas Internationalis kardinál Rodríguez Maradiaga.

Papež František ve svém poselství uvádí: „Je ostudné, že ve světě ještě dnes miliarda lidí trpí hladu. Nemůžeme se odvrátit a předstírat, že toto utrpení neexistuje. Jídlo, které má svět k dispozici, by postačilo k nasycení každého. Podobenství o rozmnožení chlebě nás učí právě toto: jestliže máme dobrou vůli, nikdy se nevyčerpá to, co máme k dispozici. Naopak, ještě zbude – a to nesmí přijít nazmar.“ Udělejme ve svém srdci prostor této naléhavé otázce, žádá papež František. „Sdílejme v křesťanské lásce to, co máme, s těmi, kdo jsou nuceni čelit mnoha obtížím, aby utišili natolik primární potřebu jako hlad. Zároveň podporujme spolupráci s chudými lidmi, aby díky plodům své a naší práce mohli žít důstojným životem.“

Informace o kampani lze nalézt na webu food.caritas.org (v angličtině). Modlitební vlnu i celou kampaň lze sledovat také na sociálních sítích, a to na profilu IAmCaritas na Facebooku nebo pod hashtagem na #Food4All na Twitteru.

RaVat, Charita ČR

Dokončení ze str. 1

naše srdce naplněno. Chce nám pomoci v našem bloudění, neboť ani naše životní cesta nebývá jednoduchá, zvláště když místo skutečného světla vyhledáváme nedokonalé náhražky v podobě krátkodobých zábav a úniků od skutečnosti, třeba ve chvílích našich pochybností nebo zklamání. Neboť i my býváme naplněni smutkem a někdy se nás může zmocnit pokušení rezignovat a nedoufat v záchranu. Velmi snadno zapomínáme, že vzkříšený Ježíš jde s námi, on se k nám už dávno připojil, a je jen na nás, aby oči naší víry byly dostatečně otevřeny a abychom ho tak zcela bezpečně poznali, i když vnější okolnosti nejsou našemu poznání příznivé. Povrchnímu, nesoustředěnému pohledu by se mohlo snadno stát, že by vnímal pouze postavu neznámého cizince, který ho navíc ruší v jeho rozpoložení a nemá mu tak co říci. Onen cizinec pak takového člověka mine a jde dál.

Prosba „Pane, zůstaň s námi, neboť se připozdívá a i naše dny se nachylují“ znamená naopak šťastný návrat do přítomnosti, naplněné novou nadějí.

*P. Miloslav Michael Fiala OPraem, duchovní u Nejsvětějšího Srdce Páně v Praze-Vinohradech, bývalý prezident České katolické charity a mluvčí ČBK
Převzato z <http://zeliv.eu>, kráceno*

Papež: církevní učení o potratu je neměnné

Ve své první apoštolské exhortaci „Radost evangelia“, která byla zveřejněna 26. listopadu, papež František vysvětluje, že Církev nikdy nemůže změnit své učení o potratu, které je součástí širšího chápání lidské důstojnosti. Zároveň uvádí, že Církev musí zvýšit úsilí při „doprovázení“ žen během komplikovaných těhotenství.

„Právě proto, že se jedná o vnitřní důslednost naší zvěsti o hodnotě lidské osoby, nelze očekávat, že Církev změní svůj postoj k této otázce,“ píše papež o potratech. „Chci být v tomto ohledu zcela upřímný. Nejedná se o záležitost, která by podléhala jakýmsi údajným reformám a ‚modernizací‘. Není nijak ‚pokrokové‘ snažit se vyřešit problém tím, že zničíme lidský život. ... tato obrana nenarozeného života úzce souvisí s obranou každého dalšího lidského práva. Jedná se o přesvědčení, že lidská bytost je vždy posvátná a nedotknutelná, v každé situaci a v každé fázi vývoje.“

CNA

RC Monitor si můžete objednat na adrese: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@claritatis.cz nebo na internetových stránkách <http://res.claritatis.cz>. Zde se také můžete zaregistrovat, máte-li zájem o pravidelné zasílání zpráv e-mailem. Periodikum je distribuováno zdarma a lze jej v požadovaném počtu kusů objednat na adrese redakce. Jeho vydávání je možné jedině díky zasláním darům, které pokrývají náklady na tisk a distribuci. Náklady na jedno číslo jsou přibližně 20 Kč, což za rok činí 440 Kč. Všem dárcům Pán Bůh zaplať. Dary lze podle § 15 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb. uplatnit pro snížení základu daně.

Vítězství rozumu v Evropském parlamentu: Zpráva Estrelové zamítnuta i podruhé

Extrémně propotrátová zpráva Estrelové o Sexuálním a reprodukčním zdraví a právech byla v úterý 10. prosince již podruhé zamítnuta poslanci Evropského parlamentu. Místo ní byla přijata alternativní rezoluce předložená poslanci Evropské lidové strany a Skupiny Evropských konzervativců a reformistů s těsným výsledkem 334 pro, 327 proti a 35 se zdrželo hlasování.

Alternativní návrh usnesení odkazuje pouze na princip subsidiarity: „Formulování a provádění politik v oblasti sexuálního a reprodukčního zdraví a práva a sexuální výchovy ve školách je v pravomoci členských států.“ Přijetím alternativní rezoluce tak odpadlo hlasování o zprávě Estrelové.

Europoslanci obdrželi na sto tisíc prohlášení, dopisů a letáků od obyvatel z celé EU. Den před hlasováním se před budovou Evropského parlamentu ve Štrasburku konala demonstrace asi dvou stovek převážně mladých lidí a rodin. Protesty upozorňovaly na ohrožení principu subsidiarity, práva rodičů na výchovu vlastních dětí (včetně sexuální výchovy) a práva lékařů a zdravotnického personálu na výhradu svědomí a na vnucování propagace potratů a antikoncepce. Facebooková stránka „Estrela No – Respect Subsidiarity“ získala téměř 4500 fanoušků během pouhých 72 hodin.

Podle samotné Edite Estrelové byla její zpráva podporována lobbistickými skupinami jako Evropská ženská lobby, Amnesty International, Women's Platform, ILGA Europe, Catholics for Choice, International Planned Parenthood Federation, European Humanist Federation či European Parliamentary Forum on Population and Development. Po prvním odmítnutí zprávy Estrelové v říjnu se zpráva znovu prodávávala ve Výboru pro ženská práva a rovnost pohlaví. Nebyla zde povolena žádná diskuse a nebylo umožněno ani předkládání pozměňovacích návrhů. Nyní na toto porušení jednacího řádu bylo poukázáno během hlasování v plénu a bude se o něm jednat na jednání předsedů parlamentních frakcí.

HPŽ ČR

Chorvaté pro tradiční manželství

Většina Chorvatů hlasovala v referendu pro tradiční manželství. Vyslovila se tak pro zákaz homosexuálních „sňatků“. Jde o velké vítězství pro konzervativce v zemi, jež se nedávno stala členským státem Evropské unie.

Státní volební komise uvedla, že více než 65 % z těch, kteří hlasovali, odpověděli „ano“ na otázku: „Souhlasíte s tím, že manželství je svazkem mezi mužem a ženou?“ Jen přibližně 34 % respondentů referenda hlasovalo proti. Výsledek znamená, že chorvatská ústava bude změněna tak, aby bylo oficiálně zakázáno manželství osob stejného pohlaví.

Hlasování Chorvatsko do značné míry rozdělilo. Liberální skupiny uvedly, že už základní položená otázka v referendu porušuje základní lidská práva. Skupiny oponentů oslovily petici podporovatele tradičního manželství a podařilo se jim k petici získat na 750 tisíc podpisů na jeho podporu.

Ze všech stran se ozývají hlasy, které výsledky chorvatského referenda bagatelizují. Premiér Zoran Milanović se dokonce nechal slyšet, že „toto bylo naposledy, kdy většina bere menšinu práva“. Liberální prezident Chorvatska Ivo Josipović řekl, že bude hlasovat proti změně ústavy.

Chorvatský kardinál Josip Bozanić připomíná, že „manželství mezi mužem a ženou je z přirozených důvodů jediný způsob pro založení rodiny“.

Statečný postoj Chorvatů lze podpořit podepsáním petice na webové stránce <http://citizengo.org/en/1051-thank-you-croatia>.

RC, HPŽ ČR

Další zprávy najdete na internetových stránkách <http://res.claritatis.cz>.

SLOVO KNĚZE

Ve chvíli, kdy píšu tyto řádky, se raduji z dílčího vítězství kultury života. Evropský parlament již podruhé odmítl silně propotrátovou zprávu feministky Estrelové o tzv. sexuálním a reprodukčním zdraví a právech. Stalo se tak symbolicky 10. prosince – ve výroční den přijetí Všeobecné deklarace lidských práv, který se proto stal i významným Dnem lidských práv.

Vítězství to ovšem není nijak oslnivé. Jednak ho bylo dosaženo jen těsnou většinou sedmi hlasů. A pak nebylo v odůvodnění poukázáno na totální nesmyslnost konceptu tzv. sexuálních a reprodukčních práv. Důvodem odmítnutí byla krátká opoziční rezoluce: „Formulování a provádění politik v oblasti sexuálního a reprodukčního zdraví a práva a sexuální výchovy ve školách je v pravomoci členských států.“ Přijetím tohoto alternativního usnesení tak odpadlo hlasování o zprávě Estrelové, zároveň však byly rezolucí akceptovány termíny nových destruktivních ideologií (feminismu, homosexualismu a genderismu).

Jde především o slovní spojení: „sexuální práva“ a „reprodukční práva“, kterým neodpovídá žádná objektivní realita. Tzv. sexuálními právy se dnes myslí libovolně zacházet se svou sexualitou s výjimkou znásilnění. Pod „reprodukčními právy“ se dnes skrývá nejen údajné „právo“ na dítě, ale i „právo“ dítě zabít, pokud ho nechceme. Člověk žádná taková „práva“ nemá. Naopak tyto věci se přiči lidské přirozenosti, škodí člověku (potažmo společnosti) a mohou být pošlapáním skutečných přirozených práv.

Kauzální řetězec vedoucí k současnému zmatení o lidských právech není těžké sestavit: odmítnutí Boha – ztráta adekvátní definice člověka – neznalost lidské přirozenosti a z ní odvozeného přirozeného zákona – prohlašování různých nesprávných tužeb a nároků za obecná lidská práva.

Kdyby se tedy Západ opět navrátil k Bohu, mohli bychom se nadít místo těsného a šťastného vítězství počátku opravdové hlubinné obrody.

fr. Pavel Maria OP



fr. Pavel M. Mayer OP,
dominikánský kněz,
magistr noviců

JEŽÍŠ KRISTUS – PRAVÝ BŮH A PRAVÝ ČLOVĚK

Z čítanky „Víra Církve“ sestavené z textů Josepha Ratzingera

Zcela všeobecně dochází k relativizování jednotlivých náboženství, v nichž při všech rozdílech, ano, protikladech nakonec v různých podobách přece jen může jít o vnitřní stránku všech rozmanitých forem, o dotyk s nepojmenovatelným, skrytým tajemstvím. A v tom vládne dalekosáhlá shoda, že toto tajemství se zcela neukazuje v žádné podobě zjevení, že je vždy jen tušeno a hledáno jako zastřené a zlomkovité, a přece jako totéž a jediné. [...]

Postava Krista se tak vykládá zcela nově, nejenom proti dogmatu, nýbrž přímo proti evangeliím. Víra v to, že Kristus je jediný Boží Syn, že Bůh v něm skutečně přebývá mezi námi jako člověk a že člověk Ježíš sám věčně v Bohu je sám Bůh, tedy ne nějaká zjevená podoba Boha, nýbrž Bůh, jediný a nezaměnitelný, tato víra se tím vylučuje. Z člověka, který je Bohem, se Kristus stává někým, kdo Boha zvláštní způsobem *zakusil*. Je to jakýsi osvícený a v tom už nikoli zásadně odlišný od jiných osvícených, jako je třeba



Proměnění Páně (12. stol.). Foto: Wikipedia

ba Buddha. Při takovém výkladu však Ježíšova postava ztrácí svou vnitřní logiku. Je vytržena ze svého historického zakotvení a vnucuje se jí cizí schéma. Buddha – v tom ostatně srovnatelný se Sokratem – odkazuje pryč od sebe, na jeho osobě nezáleží, pouze na cestě, kterou ukázal. Kdo tu cestu najde, smí na Buddhu zapomenout. Avšak u Ježíše záleží právě na jeho osobě, na něm samém. V jeho

„Já jsem to“ zaznívá „Já jsem“ z hory Chorebu. Cestou je pak jeho následování, neboť: „Já jsem Cesta, Pravda a Život“ (Jan 14,6). On sám je cesta, neexistuje žádná na něm nezávislá cesta, na níž by neměl význam. Pokud je tomu tak, že zvěstí není nějaké učení, nýbrž jeho osoba, pak je nutno dodat, že toto Ježíšovo „Já“ je čirým odkazem na Otcovo „Ty“, že Ježíš nestojí sám v sobě, nýbrž je skutečně „cestou“. „Moje učení není moje“ (Jan 7,16). „Nehledám svou vůli, nýbrž vůli toho, který mě poslal“ (Jan 5,30). To „Já“ je důležité, protože nás zcela vtahuje do dynamiky poslání, protože vede k překročení sebe a ke spojení s Tím, pro něhož jsme byli stvořeni. Když se Ježíšova postava vytrhne z tohoto vždycky skandálně působícího uspořádání, když se popře její božství, pak se stává rozporná. Zůstanou jen cáry, jež nás zanechají bezradnými nebo se stanou záminkou k sebeutvrzování.

<http://www.dbk-shop.de>
Přeložil P. Josef Kolářek SJ

PÁN PŘIJDE, PÁN JE BLÍZKO

Katecheze Svatého otce Františka na generální audienci

Tajemství posledního soudu v nás vzbuzuje bázeň a možná i úzkost. Pokud však o této skutečnosti přemýšlíme správně, nemůže než rozšiřovat naše srdce a být velkým důvodem útěchy a důvěry.

Dobrý den, drazí bratři a sestry, dnes bych rád začal poslední řadu katechezí o našem vyznání víry, o článku „věřím v život věčný“. Zastavím se zvláště u posledního soudu. Není však třeba mít strach, poslyšme, co říká Boží slovo. V Matoušově evangeliu k tomu čteme: Až Kristus, „přijde ve slávě a s ním

všichni andělé... a budou před něj shromážděny všechny národy, oddělí jedny od druhých, jako pastýř odděluje ovce od kozlů. Ovce postaví po své pravici, kozly po levici... a půjdou do věčného trápení, spravedliví však do věčného života“ (Mt 25,31–33.46). Když myslíme na Kristův návrat a na poslední soud,

který vyjeví až do posledního důsledku dobro, jež každý během svého pozemského života vykonal anebo opomněl vykonat, cítíme, že stojíme před tajemstvím, které nás přesahuje a které si nedovedeme ani představit. Tajemstvím, které v nás téměř instinktivně vzbuzuje bázeň a možná i úzkost. Pokud však o této sku-

tečnosti přemýšlíme správně, nemůže než rozšiřovat křesťanovo srdce a být velkým důvodem útěchy a důvěry.

Maranatha

V této souvislosti zní svědectví prvních křesťanských společenství víc než podmanivě. Svě bohoslužby a modlitby totiž obvykle provázela zvoláním *Maranatha*, což je výraz tvořený dvěma aramejskými slovy, která – podle toho, jak jsou vyslovena – lze chápat jako prosbu: „Přijď Pane!“ anebo jako jistotu živenou vírou: „Ano, Pán přijde, Pán je blízko.“ Je to zvolání, kterým celé křesťanské zjevení vrcholí na konci podivuhodné kontemplance, kterou nám podává kniha Zjevení sv. Jana (srov. Zj 22,20). Jménem celého lidstva a jako jeho prvotina se v ní Církev-nevěsta obrací ke Kristu, svému Ženichovi, v dychtivém očekávání jeho objetí, Ježíšova objetí, které je plností života a plností lásky. Takto nás Ježíš objímá. Přemýšlíme-li o soudu v této perspektivě, každý strach a váhání zmizí a přenechá místo očekávání a hluboké radosti. Bude to okamžik, ve kterém budeme konečně uznáni za připravené k tomu, abychom byli oděni Kristovou slávou jako svatebním šatem a uvedeni na hostinu, jež je obrazem plného a definitivního společenství s Bohem.

Nebudeme sami

Druhý důvod důvěry nám nabízí sdělení, že ve chvíli soudu *nebudeme sami*. V Matoušově evangelium nám samotný Ježíš oznamuje, jak na konci časů ti, kteří jej následovali, zaujmou místo v jeho slávě, aby spolu s ním soudili (srov. Mt 19,28). Apoštol Pavel potom v listu napsaném korintské komunitě tvrdí: „Což nevíte, že křesťané budou soudit svět? Čím spíše všední věci!“ (1 Kor 6,2–3). Je krásné vědět, že kromě Krista, našeho Přímluvce, našeho Advokáta u Otce (srov. 1 Jan 2,1), budeme moci v onom přívalu počítat s přímluvou a blahovůlí mnoha našich starších bratrů a sester, kteří nás na cestě víry předešli, nabídli za nás svůj život a nadále nás nevýslovně milují! Svatí už žijí před Boží tváří, v záři jeho slávy, orodují za nás, kteří dosud žijeme na zemi. Tato útěcha vzbuzuje v našem srdci jistotu! Církev je opravdu matkou a jako maminka usiluje o dobro svých dětí, zvláště

těch vzdálených a trpících, dokud nedojde svojí plností v oslaveném Kristově těle se všemi svými členy.

Poslední soud již začal

Další podnět nám nabízí Janovo evangelium, kde se výslovně tvrdí, že „Bůh přece neposlal svého Syna na svět, aby svět odsoudil, ale aby svět byl skrze něho spasen. Kdo v něho věří, není souzen; kdo nevěří,

Neochabujme v bdělosti, myslíme na soud, který už začal. Jdeme vpřed beze strachu, protože Ježíšova láska je mocnější a prosíme-li o odpuštění svých hříchů, on nám odpouští.

už je odsouzen, protože neuvěřil ve jméno jednorozeného Syna Božího“ (Jan 3,17–18). Znamená to, že onen *poslední soud již začal*, začíná nyní během našeho života. Tento soud je vynášen v každém okamžiku jako potvrzení naší víry přijímající spásu, která je přítomná a působí v Kristu, anebo naší nevěry a následného uzavření se do sebe samých. Avšak uzavíráme-li

se Ježíšově lásce, sami se odsuzujeme. Spása spočívá v otevření se Ježíši. On nás zachraňuje. Jsme-li hříšníci – což jsme všichni –, prosíme jej o odpuštění a jdeme k němu s odhodláním být dobří, Pán nám odpouští. K tomu se však musíme otevřít Ježíšově lásce, která je silnější než všechno ostatní. Ježíšova láska je velkolepá, Ježíšova láska je milosrdná, Ježíšova láska odpouští. Musí se však otevřít, a otevřít se znamená litovat, obvinít se z toho, co jsme neučinili dobře. Pán Ježíš se daroval a stále se nám dává, aby nás zahrnul veškerým milosrdenstvím a láskou Otcovou. My se tedy v jistém smyslu můžeme stát soudci sebe samých, odsoudit sami sebe k vyloučení ze společenství s Bohem a bratřími. Neochabujme proto v bdělosti nad svými myšlenkami a svými postoji, abychom již nyní mohli předjímat vřelost a nádheru Boží tváře, kterou budeme ve věčném životě kontemplanovat ve vší plnosti. To bude krása. Kupředu tedy, myslíme na tento soud, který začíná nyní a už začal. Jdeme vpřed tak, ať se naše srdce otevírá Ježíši a jeho spáse. Kupředu beze strachu, protože Ježíšova láska je mocnější a prosíme-li o odpuštění svých hříchů, on nám odpouští. Ježíš je takový. Kupředu tedy s jistotou, že nás přivede do nebeské slávy!

Přeložil P. Milan Glaser SJ

Radio Vaticana

(Mezititulky redakce)

Stefan Lochner: Poslední soud (1435). Foto: Wikipedia



ZA KOHO LIDÉ POKLÁDAJÍ PAPEŽE FRANTIŠKA



Foto: <http://www.devotiamaria.com>

Pokud to, že týdeník *Time* udělil Františkovi titul muž roku, znamená, že lidé pochopili jeho poselství, pak to papeže těší – prohlásil vatikánský tiskový mluvčí Federico Lombardi v komentáři k rozhodnutí amerického časopisu. A o to právě jde. Rozumějí lidé Františkovu poselství? To je vskutku zajímavá otázka. Zajímavější a důležitější než ty, které obsahuje synodu předcházející anketa o rodině, nerozlučnosti manželství, homosexuálních svazcích (jako by měly s rodinou něco společného). Stejnou otázku si kladl sám Pán Ježíš: za koho mě lidé pokládají? Jdou za mnou jen proto, že se dosyta najedli chleba? Podobně se jistě ptá také papež František. Pro osobnosti na vrcholech společenských příček je vzdálenost k názoru na sebe snad tou největší vůbec. Obávám se, že kdyby byl v jediné zemi proběhla anketa „v co podle vás věří papež František“, výsledky by byly velmi překvapivé.

Švýcary například papež nesmírně fascinuje, protože mají dojem, že se

Pravdu o papeži Františkovi nenajdeme ani v médiích ani v davu, který chválí toho, kdo mu dá najíst. Nejsytější Františkova slova nacházíme tam, kde učí, kde promlouvá k lidskému srdci.

Církev pod jeho vedením připodobňuje švýcarské demokracii – uvedl minulý týden mluvčí tamního episkopátu. Podobně je tomu v Holandsku. Věřící v naší zemi jsou přesvědčeni, že papež vyhlásil referendum na téma katolického učení o rodině, homosexualitě a antikoncepci – řekl nedávno kardinál Willem Eijk, arcibiskup Utrechtu.

Také všichni „progresivní“ extremisté cítí vítr v plachtách. Mají dojem, že papež svolí k čemukoli. Vyjdi do světa a dělej, co chceš...

Za studenou sprchu pro podobně naivní euforii posloužila návštěva holandských biskupů ve Vatikánu. Přijeli *ad limina*, poreferovat papeži Františkovi o své místní církvi. Jak uvedl již citovaný kardinál Eijk, je to církev zdecimovaná špatně provedenou reformou: experimentální liturgie, neplatně sloužené eucharistie, alternativní bohoslužby a především cílená autosekularizace církve. Ve jménu odvahy a ignorování chyb. Kardinál Eijk nicméně ujišťuje, že holandská církev dnes znovu ožívá. Svou obnovu opírá o eucharistii, rodiny a nesmlouvavou věrnost učení Církve. V tomto duchu se snaží žít malá společenství, která přežila. V nejbližších letech nicméně budeme nuceni zavřít dvě třetiny kostelů – přiznal utrechtský arcibiskup.

Svědectví holandské místní církve je pro nás varováním, abychom uprostřed mediálních šumů, doprovázejících Františkův pontifikát, zachovali chladnou hlavu. Jako každý papež nám byl dán od Boha a pro tuto dobu. Nesmíme však soudit podle zdání. S velkou opatrností je třeba přistupovat k tomu, co o Františkovi píše média, dokonce i když tvrdí, že citují. Varovným příkladem je Františkův rozhovor s Eugeniem Scalfarim, zakladatelem levicového deníku *La Repubblica*. Před několika týdny jsem o něm psal, lámaje si hlavu nad tím, jak mohl papež něco podobného vyslovit. I ukázalo se, že nevyslovil. Scalfari přiznal, že rozhovor s Františkem psal po paměti a dotvářel po svém. Co víc, neváhal mu vložit do úst věty, jež nevyřkl.

Jak se orientovat v této situaci? Podobně jako u Ježíše v evangeliu. Pravdu nenajdeme ani v médiích ani v davu, který chválí toho, kdo mu dá najíst. Nejsytější Františkova slova nacházíme tam, kde učí, kde promlouvá k lidskému srdci, jako při každodenních ranních eucharistiích.

Krzysztof Bronk



*Krzysztof Bronk,
redaktor a publicista*

RODINA JE USTANOVENA BOHEM. PROTO NENÍ V MOCI ČLOVĚKA RODINU ZLIKVIDOVAT

Pastýřský list Konference biskupů Slovenska na první neděli adventní 2013

Pohled na Nazaretskou rodinu ať nás burcuje k tomu, abychom pro zachování rodiny udělali vše, co je v našich silách, vyzývají slovenští biskupové své diecezány. Tato výzva by měla zaznívat v celém světě, v každém lidském srdci.

Milí bratři a sestry!

Advent, do kterého jsme dnes vstoupili, je obdobím přípravy na Vánoce. Tyto svátky nám připomínají příchod Božího Syna na svět. Jak sám říká, přišel, abychom měli život a abychom ho měli v hojnosti. (srov. Jan 10,10). To nejvzácnější, co Bůh daroval světu i člověku, je právě život. Pro něj tu připravil podmínky a stanovil zákony. Budeme-li je respektovat, život se začne rozvíjet. Postaví-li se člověk proti Božímu řádu, nastolí kulturu smrti.

Rodina je Boží dar

Na člověka je zaměřena mimořádná Boží péče. Dříve, než jej Bůh stvořil, připravil pro něj krásnou a plodnou přírodu, aby byla zdrojem jeho tělesných sil. A kromě přírody daroval Bůh člověku pro jeho štěstí rodinu. Bůh chce, aby každý člověk přicházel na svět do láskyplného spořádaného rodinného společenství. Není-li tomu tak, jde buď o neštěstí nebo o lidské selhání. Během celého života má člověk v rodině prožívat mnohé formy lidského štěstí. Začíná to štěstím dítěte, které se v náručí otce a matky cítí zcela bezpečně a přitom bezstarostně. Toto štěstí pak růstem a dospíváním dozrává a mění se na štěstí zamilovaného manžela či manželky a později na štěstí starostlivého otce a matky. Nakonec je to štěstí prarodičů, je-li jim dopřáno vidět své dobře vychované potomstvo.

Rodina je ustanovena Bohem. Proto není v moci člověka rodinu zlikvidovat. Církev se takto modlí za novomanžele: „Bože, tys postavil ženu vedle muže a toto společenství jsi už při stvoření



Jan Mostaert: Svatá Rodina (1495–1500)
Foto: Wikimedia Commons

Církev vyznává víru v rodinu jako dílo Boží, které ve světě přežije. Nemusí však přežít v Evropě.

tak požehnal, že je nezničil ani dědičný hřích, ani potopa světa.“ Touto modlitbou Církev vyznává víru v rodinu jako dílo Boží, které ve světě přežije. Nemusí však přežít v Evropě.

Kultura smrti

I když ji člověk nemůže zničit, může ji velmi zmrzačit a toto se v dnešním světě děje. Rozvratem rodiny je snižována hodnota lidského štěstí, které právě v ní

získává pozemskou dokonalost. Ohrožuje to život a nastoluje kulturu smrti. Aktéři kultury smrti používají k jejímu prosazení velmi promyšlené metody. Do velmi ušlechtilých pojmů vkládají úplně nový a opačný, tedy dehonestující obsah. Hovoří o „lidských právech“ a o „právech dítěte“, ale chtějí tam prosadit takové věci, které lidem a dětem škodí. Po roušskou právo dítěte, která tito aktéři prosazují, ztrácí otec a matka možnost své děti zodpovědně vychovávat. Dítě má však přirozené, Bohem dané právo na výchovu.

Vzpouza člověka vůči Stvořiteli

Stoupenci kultury smrti přicházejí s novou „gender ideologií“. V jejím jménu chtějí prosadit tzv. „rodovou rovnost“. Člověk, který tento termín slyší poprvé, si myslí, že jde o to, aby byla muži i ženě přiznána stejná práva a stejná důstojnost. Ale tyto skupiny skrze tzv. „rodovou rovnost“ sledují něco zcela jiného. Chtějí nás přesvědčit, že nikdo z nás není přirozeně mužem nebo ženou, chtějí tedy vzít muži právo na mužskou identitu a ženě právo na ženskou identitu a rodinné právo na identitu rodiny, aby se už muž necítil mužem, žena ženou a manželství aby už nebylo tím Bohem požehnaným výlučným společenstvím muže a ženy, ale na stejnou úroveň chtějí prosadit i společenství dvou mužů či dvou žen. Tak vzniká jakýsi sodomský paskvil, odporující Boží vůli a přivolávající Boží trest.

Zneužitím ušlechtilých hesel je do života společnosti prosazován rozvrat rodinného života, jenž má být posvátný. Je to do nebe volající rouhavá vzpoura

člověka vůči Stvořiteli. On nás stvořil ke svému obrazu. Muž od něj obdržel důstojnost muže, žena důstojnost ženy a rodina důstojnost rodiny. Od toho se odvíjí i důstojnost národa. Toto chtějí aktéři kultury smrti a stoupenci gender ideologie ve jménu ušlechtilých hesel zničit. Pojem muž, manžel, otec, rytíř, gentleman je pro ně nepřijatelný. To samé platí o pojmech žena, manželka, matka. Takový národ, kde se jim to podaří, ztratí své důstojné postavení před Bohem i před světem.

Ztráta pudu sebezáchovy

Představitelé mnoha zemí těmto aktérům kultury smrti z nepochopitelných důvodů ponížene podlézají a skrze zákonodárství, které je někdy v rozporu se zdravým rozumem, jim vycházejí vstříc. Takoví nemají žádnou morální hrdost a svůj národ připravují nejen o jeho důstojnost, ale za pomoci zákonů jej vystavují zániku. Je to ztráta základního životního smyslu – ztráta pudu sebezáchovy. První známky nebezpečí se už objevují i u nás.

Chceme projevit velkou úctu a dík těm institucím a těm jednotlivcům, kteří si uvědomují toto blížící se nebezpečí a na ochranu rodiny a kultury života zorganizovali v Košicích pochod pro život. Chceme projevit úctu a vděčnost všem lidem, kteří tento pochod podpořili, a tak dali najevo, jak jim záleží na záchraně instituce rodiny. Pochod pro život by měl být výzvou, povzbuzením i morální podporou pro představitel našeho státu, aby se nebáli chránit důstojnost a životaschopnost našeho národa. Ve skutečnosti se k této výzvě postavili dost nevšimavě, což naznačuje, že si již osvojili kulturu smrti, protože jejím aktérům nadále dávají velký prostor a značnou podporu. Aktivisté „rodové rovnosti“ se nevzdávají, ale čekají na vhodnou příležitost, aby pomocí legislativy mohli ovládnout výchovně-vzdělávací proces a vnutit tuto „sodomskou ideologii“ školní i předškolní výchově. Šlo by o takový výchovný proces, který by dítě obral nejen o důstojnost, ale morálně i psychicky by je dokonale zmrzačil. Dítěti by znemožnil vyrůst po všech stránkách ve zralého muže

a zralou ženu. A k této hrozné devastaci by bylo zneužito povolání učitele. Kdysi byl učitel zneužíván, aby proti vůli rodičů vnucoval jejich dětem ateismus, dnes mu hrozí ještě něco horšího. Aktéry kultury smrti výrazně podporují i média, nedejme se jimi oklamat ani ovlivnit.

Kultura smrti skutečně ohrožuje existenci národa. Při takovém ohrožení neváhaly předešlé generace umírat za ochranu vlasti.

Ohrožení národa

Kultura smrti skutečně ohrožuje existenci národa. Při takovém ohrožení neváhaly předešlé generace umírat za ochranu vlasti. Od nás se zatím tak velká oběť nežadá, ale je požadována ostražitost. K ostražitosti vyzýváme nositele moci na všech úrovních, rodiče, školní samosprávy a všechny lidi dobré vůle. Abychom projevy kultury smrti odmítali již

v zárodku. Náš hlas v jakýchkoli volbách smí dostat jen ten kandidát, který kulturu smrti odmítá. Opačným postojem bychom zneuctili ty naše předky, kteří položili své životy za dobro vlasti.

V této adventní a vánoční době nám Bůh velmi zřetelně dává najevo, co znamená v jeho očích rodina. Když poslal svého Syna na svět, nepostaral se o to, aby se jeho Syn narodil v přepychovém paláci, aby měl vybraná jídla, ale postaral se o to, aby jeho Syn přišel na svět a mohl vyrůstat ve spořádané rodině. Pohled na Nazaretskou rodinu ať nás burcuje k tomu, abychom pro zachování rodiny udělali vše, co je v našich silách. Tak jako Nazaretská rodina chránila dítě útekem do Egypta, tak i my jsme povinni za každou cenu chránit zdravý vývoj dětí před nebezpečnou „gender ideologií“.

V pevné naději, že k těmto závažným otázkám života a rodiny zaujmete správný postoj, Vám udělujeme své požehnání.

biskupové Slovenska

TK KBS

*Přeložila Sylva Bernardová
(Mezititulky redakce)*

Pochod za život, Košice 2013. Foto: <http://pochodzazivot.sk>



ČLOVĚK JAKO TVOR SPOLEČENSKÝ

Přednáška kardinála Dominika Duky OP na konferenci *Jednotlivec a stát*

V dubnu 2013 se v Poslanecké sněmovně v Praze konala konference nazvaná „Jednotlivec a stát“, kterou spolupořádala předsedkyně Nejvyššího soudu v Brně JUDr. Iva Brožová společně s tehdejší předsedkyní Poslanecké sněmovny Miroslavou Němcovou. V rámci konference přednesl přednášku také kardinál Dominik Duka OP.

Vzhledem k tomu, že téma konference pojednává otázku vztahu jednotlivce a státu, chtěl bych se jen krátkou a možná trochu diletantskou glosou zamyslet nad vztahem „jednotlivec a stát“ v kontextu té západní civilizace, která se stala skutečností ve století katedrál a univerzit. Odpusťte mi trochu kacířskou a možná disidentskou poznámku. Západní civilizace zrozená ve 13. století není symbolizována trůnem, ale vertikálou, která požaduje kritické myšlení, racionalitu, bez níž by univerzita ani katedrála nemohly vzniknout. Neboť v obou symbolech je rozhodujícím momentem katedra. Naše západní civilizace je symbiózou Knihy knih, která se zrodila v kolébce lidské kultury a civilizace a antického odkazu. Již sama Bible ve své nejmladší části přebírá ve svém diskurzu, mohli bychom říci v katedratickém myšlení, tento odkaz. Krátkost této mé glosy nedovoluje další rozvinutí. Pojetí člověka jako i státu, které patří ke zmíněné historické civilizaci právě díky 13. století, dovoluje jistým způsobem přijmout i téma vaší, či v duchu univerzity naší konference.

Člověk – bytost společenská

V obou případech, jak v antickém pojetí obce či státu, tak v semitsko-biblickém pojetí, nebyl stát nikdy chápán jako organizované násilí, které by mohlo zotročovat člověka, ale byl vždy určen k zabezpečení, ochraně a růstu. Myslím, že máme-li hovořit o společnosti a státu, pak nám může plně vyhovovat Aristotelova definice člověka *zoon politikon*, tedy bytosti navýsost společenské, nikoli však stádovitě a nemyslicí masy. Zde platí slova jeho učitele Platóna, který definuje člověka jako bytost rozumnou. Mohli

bychom říci až příliš racionální, neboť je to Platón, který umísťuje střed člověka do lidské lebky, na rozdíl od Aristotelova archaičtějšího pojetí, kde lidská duše sídlí v srdci, jak je tomu také v biblické deuteronomistické tradici reprezentované především prorokem Jeremiášem. Pojmy tělo, duše a duch jsou vlastní naší civilizaci a svědčí o bytostném zájmu člověka o interpretaci vlastní existence, jak individuální, tak společenské.

Člověk není bytost do sebe uzavřená, ale bytost otevřená k druhému, otevřená Božímu „Ty“.

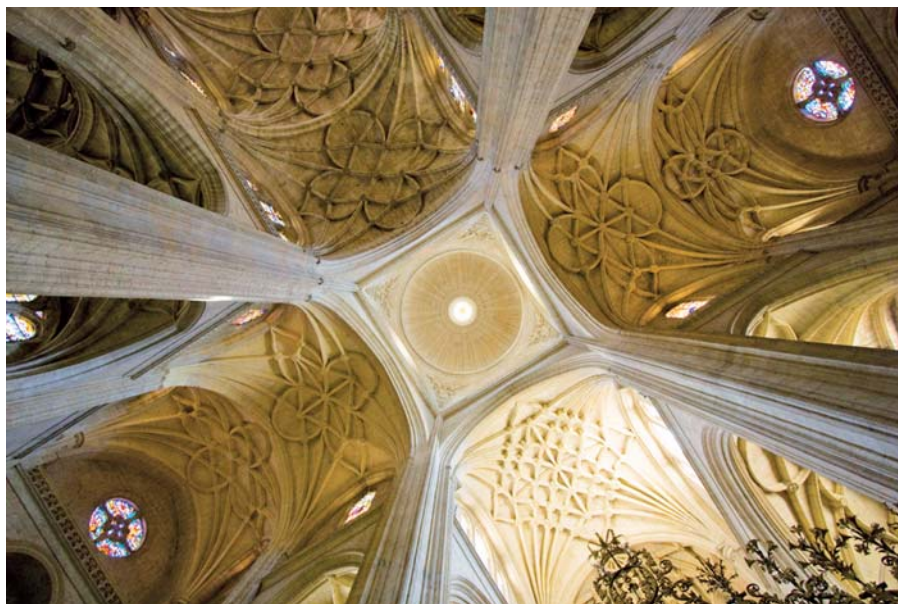
Člověk – bytost komplementární

Dovolu mi, abych se trochu přidržel starého přísloví „ševče, drž se svého kopyta“ a na chvíli se zahleděl do výpovědi biblického textu. Klíčovým či základním a také nejstarším textem Bible je kniha Genesis se svojí dvojitou zprávou o stvoření světa. Tady je člověk chápán v kontextu celého kosmu. Starší zpráva, která je však až na druhém místě, tedy v 2. kapitole, říká: „Jahve, Bůh, vyformoval člověka, prach ze země a do jeho nozder vdechl dech života a člověk se stal živým tvorem (doslovně živou duší).“ Člověk se objevuje na počátku procesu stvoření a pro něj je stvořena celá zahrada Eden se svým rostlinstvem a zvířenou. V mladší zprávě, kterou Bible začíná, v šestém dni na konci pyramidy svého díla řekl Bůh: „Stvořme člověka k našemu obrazu... A Bůh stvořil člověka ke svému obrazu, k Božímu obrazu jej stvořil. Stvořil jej jako muže a ženu.“ Co říci k těmto zmíněným ver-

šům? V obou případech (necituji stvoření Evy z Adamova žebra) je člověk jako druh ve smyslu *genus* bytostí komplementární, pohlavní, jako muž a žena. Je také bytostí bipolární. Vzatý ze země a podobný Bohu, obdarovaný dechem života, či duší. Zamýšlíme-li se spolu s biblickými komentáři, tak židovská tradice říká, že člověk je jako bytost dvojí povahy: je smrtelný i nesmrtelný, pozemský i nebeský, jsou v něm dvě náklonnosti: jak k dobru, tak ke zlu (připomeňme si známou publikaci Ericha Fromma *Lidské srdce a jeho schopnost dobra a zla*). Targum Onkelos interpretuje výraz živá duše či živý tvor jako hovořící duch. Hovořit, mluvit, respektive řeč je nástrojem komunikace. A to jak mezilidské komunikace, tak ale i jako možnost Boha komunikovat s člověkem a člověka s Bohem.

Člověk jako individuum

Vraťme se k oně symbolice naší kultury a civilizace. K symbolu katedrály a univerzity. O čem nám vlastně tyto symboly vypovídají? Zpráva o stvoření končí výrazem *tolédót*, tedy nikoli mýtus, nikoli přírodovědecké pojednání, kronikářsko-historický záznam, ale můžeme říci již staročesky: rodokmen. Konec konců to je i označení názvu knihy Genesis. Semitská civilizace, vědoma si své nomádské historie rodiny, rodu a kmene, věděla, že člověk není schopen žít jako individuum. Víme, že koncepce společenského či státního útvaru je podrobována i biblickými autory šířícími kritice. Odmítají zpočátku vznik monarchie a hodnocení jednotlivých panovníků by si nezadalo s hodnocením vlády a státních představitelů v současných médiích, naši republiku nevyjímaje. Kritika však nevycházela



Katedrála v Segovii (1522–1577). Foto: Flickr, Lawrence OP (CC BY-NC-ND 2.0)

z koncepcí člověka jako společenské bytosti, která je odkázána od svého početí, zrodu, dětství až k samotnému stáří sama na sebe, ale poukazovala na nepřítomnost principů solidarity a subsidiarity, aniž bychom tuto terminologii zrozenou v moderní době mohli v Bibli objevit.

V řecké společnosti, od které jsme přijali terminologii demokracie, ústavnosti apod. víme, že stát se rodí z pojmu *oikos* (dům), terminologicky shodně s biblickým *bét* (dům), kdy velmi nesehnadně rozpoznáme, zda se jedná o stavbu, rodinu, rod, nebo dokonce území. Překladatelé Bible by vám o tom mohli mnohé vyprávět. Přesto bych se odvážil tvrdit, že moderní pojem demokracie tak, jak o něm snily generace před námi, se nezrodil v řecké Akropoli, ale na Sinaji při formulování Desatera, které nerozlišuje mezi mužem a ženou, neboť obrazem Boha je muž a žena, ne každý zvlášť. Pohlavní bipolarita člověka nedává možnost, aby deset norem předávaných Mojžíšem mohlo preferovat nebo degradovat muže nebo ženu. Nezná otroka a pána, bohatého či chudého, dítě nebo starce. Biblická koncepce člověka dává nejvyšší ochranu jednotlivci.

Bůh jako největší demokrat

Rabínský komentář říká: „Vzhledem k tomu, že Bůh stvořil člověka k svému obrazu, můžeme tvrdit, že kdoko-

Západní civilizace není symbolizována trůnem, ale vertikálou, která požaduje kritické myšlení, racionalitu, bez níž by univerzita ani katedrála nemohly vzniknout.

li by zničil jen jediného člověka, nese vinu, jako by zničil celý svět, a kdokoli zachránil pouze jediného člověka, má zásluhu, jako by zachránil celý svět.“ (*Sanhedrin* 37 a) Člověk má své výsadní postavení v celém díle stvoření a je Bohem chráněn. Bůh také zajišťuje jeho stravu, na rozdíl od mezopotámských mytologií, kde je člověk stvořen, aby sloužil bohům a zajišťoval jim každodenní stravu, jak poznamenává vtipně známý odborník, biblista Klaus Westermann.

Bůh, komunikující s člověkem a uzavírající s ním smlouvu, vyznává své přátelství a lásku s ujištěním, že ho nikdy neopustí, ale vykoupí a zachrání. Je také skutečným garantem nastíněné demokracie, která dostává svou počáteční podobu ve stoletích katedrál a univerzity v městských a klášterních demokraciích. To je důvodem, proč známý romantik Lamennais nazývá Boha největším demokratem.

Homo capax Dei

Máme-li vyčerpát ve zkratce biblickou koncepci člověka, pak si nemůžeme nepovšimnout spisů proroků. Na rozdíl od delfské věštiny, mezopotámských a egyptských prorockých kultovních svatyní máme před sebou bohatou literaturu autorů, jejichž díla patří k největším pokladům světového písemnictví. Proroci Izaiáš, Jeremiáš, Baruch, Ozeáš jsou nepochybně součástí panteonu světové literatury. Prorocký obrat o Božím slově *dábar ha Jahve* je nutné chápat v původním hebrejském významu slova, kde výraz *dábar* (slovo) musíme překládat ne v našem současném chápání, ale jako skutečnost, jako událost, jako čin. Proto je nevístejným popisem: „*zaznělo* Jahvovo slovo“ tomu a tomu, ale doslovný překlad je: „*stalo se* Jahvovo slovo“. Tento obrat nám říká, že je to Boží čin, operace, která zasahuje nitro člověka, a která ho zcela mění. A tak jsme svědky toho, že proroci přicházejí s koncepcí člověka jako bytosti schopné Boha (*homo capax Dei*). V této perspektivě se také stává srozumitelným Nový zákon či evangelia, kdy známou větu z Janova Prologu „Slovo se stalo tělem“ musíme přeložit „stalo se člověkem“.

Tajemství inkarnace

Přicházím tak k ústřednímu poselství křesťanství, které hovoří o tajemství inkarnace, skutečnosti Boha, který se solidarizuje s člověkem v absolutní míře. Přijímá na sebe lidský úděl v rabim Ješui z Nazareta, tedy Ježíši Kristu. Odvolávám se znovu k Lamennaisovi. Teprve pak můžeme chápat Ježíšovo zlaté pravidlo: „Takto vše, co chcete, aby lidé dělali vám, dělejte vy sami jim: hle, to je zákon i proroci.“ (Mt 7,12) Zde začneme chápat Novou smlouvu s jediným přikázáním, kdy stačí vztah Bůh – člověk a člověk – Bůh. V Evangelii sv. Jana čteme: „Když jim (apoštolům) tedy (Ježíš) umyl nohy, zase si vzal na sebe své šaty, zaujal místo u stolu a řekl jim: ‚Chápete, co jsem vám udělal? Vy mě nazýváte Mistrem a Pánem, a to právem: to skutečně jsem. Jestliže jsem vám tedy umyl nohy já, Pán a Mistr, máte také vy jeden druhému umývat nohy. Dal jsem vám příklad: Jak jsem já udělal vám, tak máte dělat i vy.“ (Jan 13,13–15)

Člověk je Boží slávou

Takto je chápán člověk ve vztahu k druhému a k celé společnosti, kde jeden druhého oslovuje „bratře a sestro“ a Boha slovem „Otče“. Ježíš nejenom zpřítomňuje viditelným způsobem neviditelného a může být oslovován jako „Pán“, tj. svrchovaná autorita, ale přitom zůstává bratrem. Zde se naplňuje obrat svatého Ireneje „člověk je Boží slávou“. Návratem k biblické představě člověka jako Božího obrazu hovoří svatý Irenej o člověku, je-

hož přirozené schopnosti rozumu a osobnosti v něm tvoří Boží obraz a schopnost Boží milosti mu dává Boží podobu (srov. Gn 1,26). Dovolte mi, abych připomněl zápas o člověka, jeho důstojnost a svobodu ve čtvrt stoletém působení polského papeže Jana Pavla II., který třikrát navštívil naši vlast a kterého při jeho první návštěvě při obnově svobodného a suverénního státu se svobodnými občany přivítal největší zástup v historii této země na Letné v dubnu roku 1990.

Biblický obraz vesmíru a člověka v něm není ani geocentrický ani heliocentrický, jak se často vedly diskuse, ale naopak antropocentrický, neboť jinak tomu ani nemůže být. Celé poznání člověka vychází z jeho perspektivy. Není to, jak bylo již naznačeno, chápání člověka jako do sebe uzavřeného, ale jako bytosti otevřené k druhému, otevřené Božímu „Ty“.

kardinál Dominik Duka OP
<http://www.dominikduka.cz>
(Mezilitulky redakce)

NÁVRAT KŘEŠŤANSKÉHO SVĚTA

Křesťanský svět jakožto předmět veřejného práva možná zmizel, ale pořád zde existuje jako svébytná realita.

Člověk je společenskou bytostí, ale svůj vlastní svět nevynalezl. Aby se dokázal orientovat a porozumět podstatě svého života, musí najít své pravé místo, které se nachází v řádu věcí, v němž se cítí jako doma a kterému může projevoval svou bezvýhradnou poslušnost.

Aby si tento řád věcí takovou poslušnost zasloužil, musí zahrnovat běžné mezilidské vztahy, ale zároveň je přesahovat, tak aby podporoval vše, co je nezbytné pro blaho člověka. Ideálem nás, křesťanů, je tudíž společenský svět, který zahrnuje každodenní život, ale ve všech svých aspektech je zaměřen na Boha, dobro, krásu a pravdu. K vyjádření základní charakteristiky takového světa se v dnešní době používají výrazy „kultura života“ a „civilizace lásky“, ale úplně nejlepším názvem se zdá být „křesťanský svět“.

Jak žít tady a teď

Takovéhoho ideálu v tomto světě pochopitelně nelze dosáhnout. To by bylo království Boží na zemi, které s námi bude plně až po druhém Kristově příchodu. Modlitba Otčenáš se však vztahuje jak k přítomnosti, tak i k budoucnosti, která může být velmi vzdálená, takže příchod Království a uskutečňování Boží vůle na zemi se týká i nás v současné době.

A v každém případě musíme najít nějaký způsob, jak žít teď a tady. Jako společenské bytosti musíme žít s ostatními a jako křesťané musíme žít s Bohem, proto na otázku vztahů, loajality a povinností, kterou bychom měli mít stále na mysli, určitě existuje nějaká odpověď.

Ideálem nás, křesťanů, je společenský svět, který zahrnuje každodenní život, ale ve všech svých aspektech je zaměřen na Boha, dobro, krásu a pravdu.

Tuto odpověď dává křesťanský svět, když se čas od času objevuje. Je to systém vztahů, loajality a povinností, podle něhož křesťané žijí, pokud skutečně chtějí žít jako křesťané, a kterému jsou povinovány svou nejvyšší pozemskou věrností. V té či oné podobě byl vždy přítomen v životě věřících, v Církvi a ve společenském uspořádání obecně, pokud se zaměřují na to, co je dobré, krásné a pravdivé.

Křesťanský svět možná zmizel jakožto předmět veřejného práva a snad i z povědomí většiny věřících, ale pořád

zde existuje jako svébytná realita. Poslušnost a oddanost formují pro křesťany důležitou hierarchii – v níž se na nejvyšším místě nachází Bůh a níže pak Církev a světské vztahy –, a přirozené právo pak pomáhá třídit a formovat nejrůznější názory a držet se těch, které lze používat. Pokud něco v našem současném životě zapadá do této hierarchie, pak je to součástí křesťanského světa.

Před Konstantinem

Podoba jeho existence se v průběhu let mění. Před Konstantinem křesťané žili mezi pohany a pod pohanskou vládou. V některých důležitých ohledech se od svých sousedů odlišovali. Jejich morální kodex byl přísnější a zdržovali se lidových slavností a zábav, které byly založeny na pohanských kultech nebo obsahovaly vulgární či násilnické prvky. Stávali se terčem převážně sporadických, avšak někdy krutých pronásledování a často museli Boha uctívat v tajnosti.

Nicméně se nesnažili odlišovat, ale v mnoha ohledech žili stejně jako ostatní lidé. Modlili se za císaře, někteří zastávali úřady v armádě a ve vládě a v mezích Božího zákona respektovali autoritu Říma. To bylo v souladu s životem křesťanů, pro něž byl Kristus nejvyšším standardem

a království nebeské jejich pravou vlastí. Proto křesťanský svět – společenský svět, vůči kterému jsou křesťané loajální – zahrnoval církev, ale také římskou říši a její zákony, zvyky a vztahy mezi jejími obyvateli, pokud byly v souladu s křesťanstvím.

Po Konstantinovi

Po Konstantinovi se římská říše považovala za součást křesťanského světa. To byl krok kupředu, stejně jako je krokem vpřed obrácení člověka nebo založení řeholního společenství. Řekneme-li, že se v důsledku christianizace římské říše objevily problémy, pak to rozhodně neznamená, že k tomuto kroku nemělo dojít. Vláda je vždy založena na určitém chápání člověka a světa, a pro toto chápání je lepší být co nejbližší pravdivé podstatě věcí. Závazek křesťanského chápání ještě neučiní vládu nebo společnost dokonale křesťanskou, ale totéž by se dalo říci i o všech našich osobních závazcích. Skutečnost, že nedostojíme úplně dokonale svým závazkům, neznamená, že je špatné se k něčemu zavazovat.

Toto nové uspořádání křesťanům v důležitých ohledech zjednodušilo situaci. Nyní se uznávalo, že legitimní společenský řád je zaměřen přinejmenším implicitně k Bohu a že zákony a zvyklosti pozbývají platnosti, pokud odporují Božímu nebo přirozenému zákonu. Proto křesťané mohli být dobrými občany pozemských království a žít v souladu s tím, jak vládci těchto království chápali dobré občanství. Nebyli již nuceni odmítat společenská opatření – jako byl například kult císaře –, která světská moc považovala za zásadní. I nadále docházelo mezi panovníky, duchovními a ostatními věřícími ke konfliktům, ale byly to konflikty uvnitř církve mezi křesťany.

Reformace

Situace se znovu začala komplikovat, když křesťanstvo rozdělila protestantská reformace. Například v Anglii se katolíci ocitli v obdobné pozici, v jaké byli křesťané v dobách římské říše. Mohli sami sebe považovat za loajální poddané koruny, ale byli dlouho vystavováni znevýhodňování a postihům kvůli tomu, že odmítali základní součást anglického státního zřízení – státní církev. Věřili, že některé

aspekty anglické společnosti nebyly součástí křesťanského světa, a proto tyto aspekty nepovažovali za autoritativní, a jejich představa o dobrém občanství byla proto v rozporu s královou představou.

Osvícenství

S příchodem osvícenství víra vospěla, takže problém náboženských rozdílů v rámci jedné politické společnosti mohl být definitivně vyřešen. Křesťané různých denominací (a koneckonců i nekřesťané) se mohli navzájem považovat za plnohodnotné a rovnoprávné občany, protože vlády se zabývaly pouze tématy veřejné-



Hans Multscher: Kristus před Pilátem, detail (1437)
Foto: Wikimedia Commons

Dnes se křesťanský svět stále víc dostává do rozporu se světskou mocí, do stále radikálnější opozice vůči oficiálním principům.

ho zájmu, a nikoli konkrétními náboženskými záležitostmi. Za těchto podmínek zmizely základní protiklady křesťanského světa a společnosti obecně, takže se pojem křesťanský svět stal zbytečným, přestože společnost obecně nebyla křesťanská. Postupem času mnozí v církvi tento pohled přijali, protože se zdálo, že by přirozené právo mohlo poskytnout společný základ, který by umožnil katolíkům a ostatním občanům podporovat tutéž vládu a společenský řád. Za takových okolností se „křesťanský svět“ zdál být už jen historickou reminiscencí.

Moderní liberální společnost

Od té doby se však ambice a působení vlády zvyšují a postoje vládnoucích elit jsou čím dál víc v rozporu s křesťanstvím

a přirozeným právem. V důsledku toho se očekávání, že moderní liberální společnost bude příznivě nakloněna náboženství obecně, a křesťanství a katolicismu obzvláště, jeví jako pomýlená. Zdá se, že každá společnost má systém základních závazků, který funguje jako náboženství, a tento systém bude vždy podporován tak, aby přetrumfl všechny ostatní. Nedávná rozhodnutí vlády v oblasti zdravotní péče a manželství se pro katolíky stala velmi názorným příkladem. Ti, kdo rozhodují, od nás očekávají, že nebudeme vybočovat z řady, když se účastníme praktického života společnosti, takže fotografování svatby osob stejného pohlaví a poskytování abortiv se nyní považuje za neoddiskutovatelný aspekt občanství profesionálního fotografa a zaměstnavatele. A vzhledem k tomu, že je obtížné žít bez účasti na praktickém životě, je zcela zjevné, jaký problém to pro katolíky představuje.

V podstatě jsme se ocitli zase tam, kde byli angličtí katolíci před katolickou emancipací. Zákony jsou v mnoha ohledech mírnější, ale jsou také detailnější a prostupují celým životem. Pokud nic jiného, pak nám demokratický charakter současného veřejného života přiděluje další potíže, protože nás všechny činí zodpovědnými za vládu. Říkají nám, že katolíci mají povinnost vyjádřit se a volit, ale to, co jako katolíci říkáme a podporujeme, se dostává do stále radikálnější opozice vůči oficiálním principům.

Vlivem všech těchto tendencí se křesťanský svět stává opět jasně zřetelným systémem vztahů, loajality a povinností, v němž katolíci žijí, pokud skutečně chtějí žít jako katolíci. Tento systém bude v příštích letech pravděpodobně stále více v rozporu se světskou mocí. Ale právě tento systém uznáváme jako autoritativní. Bude žít tak dlouho, jak dlouho bude žít církev a jak dlouho se jí katolíci budou držet. Čas ukáže, jaké to bude mít praktické důsledky.

James Kalb

<http://www.catholicworldreport.com>

Přeložil Pavel Štíčka
(Mezititulky redakce)



James Kalb, právník a spisovatel žijící v New Yorku, autor *Tyranie liberalismu*

DNEŠNÍ OSLAVY VÁNOČ

Veřejné oslavy Vánoc jsme asi všichni po převratu vnímali jako jeden z aspektů našeho návratu „do Evropy“ a je paradoxní, že dnes, po více než dvaceti letech, se jich postkomunistické země drží silněji než tradiční evropské demokracie.

Tendence k sekularizaci společenského života se v nich skrývají za obavy, že Vánoce by mohly urazit lidi jiného náboženského vyznání, konkrétně muslimského. A tak mizí oslavy Vánoc například ze škol, z nemocnic, z veřejných prostranství.

Navzdory proklamovanému většinovému ateismu se my těchto oslav držíme

s chutí a vytrvale. Je to až dojemně sledovat ve škole vánoční večírky, na které paní učitelky nacvičily s dětmi koledy a děti je nadšeně zpívají, zatímco jejich mladí rodiče je většinou už neznají a jenom přibzukují. Přesto vypadají šťastně a zřejmě vnímají, že se tady vracíme k čemusi dobrému a bezpečnému.

I když nám, katolíkům, mnohdy vadí, jak se vánoční folklor využívá i ke komerčním účelům, přesto je dobré, že se lidem připomíná to podstatné: Církev staví náboženské účty před oči postavu mladé ženy s děťátkem na ruce, i manželskou dvojici sklánějící se nad jeslemi v chlévě (ještě že v Kristových dobách

neexistovala „sociálka“, která by Ježíška zabavila pro nevyhovující bydlení).

Ve všech polohách vánočního slavení vystupuje zřetelně skutečnost, že náboženství a rodina spolu souvisejí. Rodina je jazykem náboženství, náboženství je prostředím, kde se formuje konkrétní podoba rodiny. A Vánoce jsou svátkem, který jejich souvislost vyzdvihuje.

Požehnané Vánoce přeje všem

Michaela Freiová



Michaela Freiová, publicistka a překladatelka, spolupracovnice Občanského institutu a Res Claritatis

DÍTĚ NA OKRAJI SPOLEČNOSTI

Příběh jednoho bankéře

Ve třetím díle tohoto seriálu (RCM 21/2013) autor nastínil, jak bankéři vedou informační válku proti dítěti. V tomto díle předkládá životní příběh jedné konkrétní osoby, na němž lze tuto skutečnost dobře demonstrovat.

V šestém pokračování seriálu Dítě na okraji společnosti si dovolím demonstrovat na životním příběhu jedné konkrétní osoby z masa a kostí to, co jsem napsal obecně v pokračování třetím, Bankéři a dítě: „Bankéři vedou informační válku proti dítěti. ... Činí tak naprosto bezohledně, protože bez ohledu na výchovu dětí v rodinách.“

Udržitelný penzijní systém

Příběh bankéře se začíná odehrávat v roce 2004. Tehdy náš bankéř přednášel o důchodové reformě. Jeho přednáška nazvaná „Udržitelný penzijní systém. Inovativní přístup“ zazněla 7. října 2004 na VŠ Škoda-Auto v Mladé Boleslavi. Je dostupná na https://is.savs.cz/dok_server/slozka.pl?id=1678;download=1967. Z obsahu přednášky cituji: „Český důcho-

dový systém... vychází z předpokladu, že všichni dospělí jedinci budou mít děti. To však již dávno neplatí, ... je zde stále více jednotlivců, kteří nijak do systému nepřispěli (I. důchodový pilíř), avšak dostávají z něj dávky. Řešení spočívá ve vytěsnění těchto „černých pasažérů“.

A dále: „Povinné penzijní spoření (do II. důchodového pilíře) je řešením pro ty, kteří nepřispěli do I. důchodového pilíře dostatečně (nevychovali žádné nebo málo děti). Mít děti znamená investici, z níž investoři (rodiče) budou čerpat v důchodovém věku. Ten, kdo děti nemá, nepodstupuje tyto náklady. Každý musí investovat v průběhu svého aktivního pracovního života, má-li si ve stáří zajistit příjem: tím, že bude mít dostatek dětí; že si vytvoří dostatečné finanční úspory; kombinací obou předchozích

metod. Investice však musí být učiněna. Černé pasažérství není přípustné.“

Zásluhovost

V uvedené přednášce náš bankéř vytyčil mantinely, ve kterých se měla odehrát správně provedená důchodová reforma, tj. reforma ve prospěch občanů. Ponechám stranou nepodstatné detaily mezi pojmy mít děti a vychovat děti, nebo mezi pojmy černý pasažér a tmavošedý pasažér ve smyslu skutečné zásluhovosti bezdětných. Zásluhovosti promítnuté do černobílé škály.

Podstatné a určující je, že náš bankéř veřejně a s plným osobním přesvědčením v roce 2004 hlásal, že do I. důchodového pilíře se dá přispět jen jedním způsobem, a to investicemi do výchovy dětí. Spořit na svůj důchod (např. do II. důchodové-



Lippo Memmi: Jidáš dostává zaplacenou třicet stříbrných (1340). Foto: Wikipedia

ho pilíře) musí povinně jen ti, kteří nevychovali žádné dítě, nebo jen málo dětí.

Genocida národa

V následujícím roce 2005 se náš bankéř stal prezidentem Asociace penzijních fondů v České republice (dále jen APF) a začal propagovat bezohledně, protože bez ohledu na výchovu dětí v rodinách, povinné spoření na důchod. Povinné pro všechny bez rozdílu. Jak upozornila Doc. Ilona Švihlíková (více ve 3. článku Bankéři a dítě): „pokud by se přešlo na plně fondový systém, tak nejlepší, nebo logická reakce žen bude vůbec nemít děti; protože v tu chvíli mít děti je poukázka do chudoby.“ Našemu bankéři nevadilo ani v nejmenším, že propaguje genocidu národa, jak to vystihla Doc. Ilona Švihlíková! Za třicet stříbrných prodal svoje vlastní svědomí.

Občané by to nepochopili

Skutečně, náš bankéř měl tu nebetýčnou drzost, s vědomím toho, že lze veřejnosti do očí, nás všechny přesvědčovat, že cílem a vrcholem našeho celoživotního snažení musí být vysoké úspory na stáří, a to bez ohledu na výchovu dětí!

Ne že by si náš bankéř občas nevzpomněl na to, co hlásal předtím, než přijal dobře placené místo prezidenta APF.

V tom případě dával k lepšímu, při veřejných vystoupeních, své myšlenky z roku 2004. Stalo se tak např. 13. prosince 2007 na semináři „Důchodová reforma v poloce příprav a budoucnost sociálního státu v České republice“, kde se náš bankéř zmínil o tom, že na přelomu let 2004 a 2005 propagoval společně s Jamesem

Žijeme ve světě, kde peníze nahradily morálku i svědomí člověka, kde za peníze lze propagovat i koupit smrt nenarozeného dítěte.

Hyzlem udržitelný penzijní systém (odstupňovanou výši důchodu – nula dětí: žádný důchod z prvního pilíře; tři a více dětí: plný důchod z prvního pilíře). Konstatoval ovšem, že na uvedení tohoto systému do praxe je ještě příliš brzy, že by jej občané nepochopili! Ano, náš bankéř vlastní svědomí, které se stále méně probouzelo, utěšoval výrokem: „Že by to občané nepochopili.“

Náš bankéř nakonec pravdu, kterou veřejně hlásal v roce 2004, zcela popřel v materiálu „Důchodová reforma očima NERVu“, ze dne 14. března 2011, kde se

podepsal pod následující výrok: „Zlepšeme vztah mezi tím, co člověk celoživotně do povinného důchodového systému zaplatí a co ze systému celoživotně získá“ (více ve 3. článku Bankéři a dítě).

Stokrát opaková lež

Svoji úvahu nad životem a působením našeho bankéře ukončím citací z doporučeného listu ze dne 29. října 2013, adresovaného premiérovi vlády České republiky, panu Ing. Jiřímu Rusnokovi:

„Pane premiére, zapomněl jste zcela na svoji přednášku z roku 2004 a na principy správného provedení důchodové reformy ve smyslu myšlenek J. Hyzla, které jste použil ve své přednášce *Udržitelný penzijní systém. Inovativní přístup*. Dokázal jste to při práci na důchodové reformě jako člen NERV. Ani se tomu příliš nedivím, protože jako prezident Asociace penzijních fondů jste musel řadu let propagovat myšlenky, které tomu, co jste řekl ve vzpomínané přednášce, zcela odporovaly. Je to přesně efekt na principu: Stokrát opakovaná lež se stává pravdou. Vy sám jste příkladem tragické skutečnosti, že uvedený princip platí i na šířitele nesprávných informací.“

Peníze nahradily morálku

Ano, biblický příběh o Jidášovi platí dnes, stejně jako před dvěma tisíci lety. Jen ten konec provinilce je zcela jiný. Jako kdybychom žili v jiném světě. Ve světě, kde peníze plně nahradily morálku i svědomí člověka. Ve světě, kde za peníze lze propagovat i koupit smrt nenarozeného dítěte. Ve světě, ve kterém lze na smrti nenarozených dětí vydělávat v potratových klinikách i výrobou a prodejem pilulek určených pro popravu dítěte v těle matčině. Není divu, že nám dnes vládne člověk, který nekalé praktiky popisované v seriálu článků „Dítě na okraji společnosti“ prokazatelně pomáhal uvádět v život za třicet stříbrných.

Ivo Patta

Pokračování v dalším čísle
(Mezilitulky redakce)



Ivo Patta spolupracuje s Centrem pro sociální a ekonomické strategie Univerzity Karlovy

MISIE. AŽ NA KRAJ SVĚTA S JEZUITY

Na Štědrý den bude v České televizi uveden nový film o jezuitských misiích v Jižní Americe režisérů Otakára Marii Schmidta a Jany Kristiny Studničkové.

V úterý 3. prosince, na svátek patrona misií svatého Františka Xaverského, se v pražském Kině MAT na Karlově náměstí uskutečnila novinářská projekce nového filmu Otakára Marii Schmidta a Jany Kristiny Studničkové *Misie: Až na kraj světa s jezuity*. Další z řady poetických polohraných dokumentárních filmů s duchovní tematikou se tentokrát věnuje jezuitským misiím v Jižní Americe. Na televizní obrazovky bude film uveden na Štědrý den, v úterý 24. prosince v 13.25 hodin na ČT2, repríza bude v pátek 27. prosince v 6.40 hodin.

Filmem provázejí dva kněží, Marek Orko Vácha a jezuitský historik Miroslav Herold SJ. Vystoupí v něm ale také pražský arcibiskup kardinál Dominik Duka OP, historik umění a hispanista Pavel Štěpánek, honorární konzul České republiky v Peru Raúl Alta-Torre de Aguila a další. Hlasem provází Marek Eben.

Film se zabývá fenoménem misionářství ze tří hledisek: křesťanského, historického a geografického. Z mnoha aspektů misionářství, plynoucích z charakterové odlišnosti různých katolických řádů, je zde přiblížen zejména jezuitský řád a jeho působení v Jižní Americe.

Historický vývoj misií

Dokument přináší přehled historického vývoje misií jako významného fenoménu šíření křesťanství po celém světě. Starověk a jeho různá náboženství ještě neznal misie. Po příchodu křesťanství, které vychází z židovských kořenů, chce nové, dynamické, misijní náboženství přinést celému světu svoji myšlenku o tom, že se Bůh stal člověkem.

Křesťanství přežilo svou svobodu, kterou dostává roku 313 milánským ediktem, přežilo i pád Západořímské říše roku 476 a přežilo i několik následných temných staletí. Z jeho misií je pro nás velmi důležitá íroškotská misie svatého

Kolumbána a pro nás Slované zejména misie svatých soluňských bratří Konstantina a Metoděje ve století devátém. Na křesťanství byly postaveny základy novověké Evropy, vznikly z něj univerzity, v jeho kláštřích byly vytvořeny umělecké skvosty i smělá architektura.

Důležitým mezníkem pro dějiny křesťanských misií se stává konec 15. století, všeobecně považovaný za konec středověku. Roku 1492 objevuje Kryštof Kolumbus Nový svět a roku 1498 portugalský mořeplavec Vasco de Gama připlouvá ke břehům Indie. Evropa tak objevuje dva nové vesmíry: Asii – bohatý myšlenkový svět a potom svět vskutku nový – rozlehlé neznámé planiny dvou obrovských kontinentů, které budou později nazvány Amerikami. Když se tedy objeví nová území, vydávají se misionáři, františkáni, dominikáni, augustiniáni, později i jezuité, na misie.

První misionář

Prvním misionářem byl vlastně sám Ježíš Kristus, jenž byl Bohem poslán, aby hlásal Boží království a odhalil tajemství Boží. Z toho do jisté míry plyne ten veliký úkol, že křesťanství se stává náboženstvím misie, nikoli jednoho národa,

jedné skupiny, ale je určeno všem lidem, všem rasám, všem národům. Opouští hranice Palestiny a stává se náboženstvím Římské říše. Jsou to Ježíšova slova: „Jděte do celého světa, získávejte mi učedníky a křtíte je ve jméno Otce i Syna i Ducha Svatého.“

Poslání

Misie nikdy nepochopíme bez zážitku víry. Slovo *missio* znamená doslova poslání a o misiích v křesťanském kontextu mluvíme jako o šíření křesťanské víry v to, že Bůh se stal člověkem. Misie ale nikdy v Církvi nestály samostatně, byly vždy spojeny s konkrétní materiální nebo lékařskou pomocí trpícím, chudým a se svátostným životem Církve, se mší svatou a dalšími svátostmi.

Dnešní misie, kdy jsou již všechny džungle a pohanská území objevena, se týkají evangelizace v médiích a teritoriálně hlavně těch území, kde křesťanství sice dávno zvítězilo, ale totalitní zlo je vyvrátilo. Kořeny Krista ale v genech národů přežily a dnes na nich vyrůstá les kostelů a víry o to silnější a trvanlivější, o co zlo bylo krutější a cyničtější.

Více informací na <http://www.jesuit.cz> a <http://www.ceskatelevize.cz>.

Z natáčení ve Španělsku. Foto: Jiří Červenka



ŽIVOT MODLITBY

Zásady zdravé výchovy

V posledním díle seriálu o výchově shrnuje autor osobní i přejaté zkušenosti ze života modlitby v rodině.

Mnohé rodiny mají svůj ustálený způsob života modlitby. V jiných rodinách si nevědí rady, tápou a hledají rady, jak to dělají jinde. Následující řádky jsou shrnutím osobních i přejatých zkušeností. Snad v nich najdou inspiraci obě skupiny rodin.

Ranní modlitba

Ze svých zkušeností vím, že děti se ráno ve velké většině nemodlí. Když se jich ptám „proč“, tak to zdůvodňují tím, že nemají čas, že musejí spěchat do školy. Myslím, že je nejspřávnější, když se děti pomodlí spolu s maminkou krátkou ranní modlitbu před snídaní. Například takto: „Dobrý Bože, děkujeme ti, že jsme se probudili do nového dne, že můžeme pracovat, jít do školy... apod. Prosíme, abys nám celý den požehnal, abychom jej prožili dobře. Panno Maria, naši andělé strážní, provázejte nás. Amen.“

Můžeme se samozřejmě pomodlit i naučené modlitby. Třeba: „Můj milý anděle strážný, děkuji ti, že jsi stále se mnou. Dávej mi dobrá vnuknutí, chraň mě ode všeho zlého, pros za mne Pána Ježíše, aby mé jednání i má slova byla vždy ve shodě s vůlí Boží. Amen.“

Pokud se s dětmi před snídaní nemodlíme, naučíme je modlit se hned po probuzení. Jednoduše a krátce: poděkovat za nový den a poprosit o Boží ochranu.

Modlitba před jídlem

Jistě je mnoho modliteb k jídlu. Důležitě je děti ukáznit, uvolnit a pak se teprve modlit. V jedné rodině jsem nedávno slyšel tuto prostou modlitbu: „Pane Ježíši, děkujeme ti za toto jídlo a prosíme za všechny děti, které mají hlad. Amen. Aleluja.“

Večerní modlitba

Na večerní modlitbu si musíme vždycky vyšetřit čas. Nesmí být uspěchaná. Je nej-

lépe, když se k modlitbě shromáždí celá rodina. Může probíhat např. takto:

V sedě: Poděkujeme za celý den. Děti si spontánně vzpomínají na to, co prožily a Pánu Bohu za to děkují.

může skončit vzýváním svatých, kdy děti jmenují své patrony.

V kleče: Můžeme se tak pomodlit například desátek růžence nebo jiné modlitby.



William-Adolphe Bouguereau: Modlitba (1867)
Foto: Wikipaintings

Rodiče velmi chybují, když si na děti neudělají večer čas. Jak málo je šťastných dětí, s nimiž se rodiče večer modlí a pak si s nimi ještě čtou.

Odprosíme za to, co nebylo dobré. Radujeme se z toho, co se nám naopak podařilo. Děti opět spontánně vzpomínají, co udělaly dobrého, co naopak dobré nebylo, nebo bylo hříšné.

Poprosíme za blízkou i vzdálenou rodinu, za další lidi, za potřeby světa. Děti opět spontánně jmenují, za koho se chtějí pomodlit. Tato prosebná část

Večerní čtení

Po skončení modlitby děti ulehnu anebo si sesednou kolem rodičů. Jeden z rodičů pak dětem čte z Bible či z jiné knížky. Tyto chvíle jsou pro výchovu velmi cenné. Děti milují, když jim rodiče čtou a ony mohou přitom ležet ve svém lůžku. Jsou to chvíle možného sblížení, které se jindy přes den obtížně získávají. Tato četba přechází plynule do rozhovoru, neboť děti si potřebují popovídat o tom, co slyšely. Úplně ideální je, když rodič zakončí společnou četbu modlitbou, do které shrne to, co s dětmi četl a o čem si s nimi povídal.

Rodiče velmi chybují, když na děti nemají večer čas. Děti si často stěžují, že s nimi nikdo k postýlce nejde. „Pomodli se a jdi spát,“ slyší nemálo dětí. Jak málo je šťastných dětí, se kterými se rodiče večer modlí a pak si s nimi ještě čtou. Nevyužívají tak šance společného času, který mohou prožít k velkému sblížení s dětmi. Rodiče, kteří mají strach, zdali jejich děti obstojí se svou vírou, a přitom si večer na děti neudělají čas, obžalovávají sami sebe.

Modlitba v přírodě, poutě

Pro růst víry i její pevné zakotvení mají obrovský vliv rodinné výlety, které neopomenou náboženský rozměr. Prostě Bůh je na výletě s nimi. Jemu tam děti s rodiči děkují, jeho chválí. Na pouti se Bohu celá rodina svěruje, prosí ho o požehnaní a pomoc.

Doprovázení dětí

Děti odcházejí do školy, na hřiště, do zájmových útvarů. S přibývajícím věkem

narůstá i čas, který děti prožijí mimo domov: školní výlety, výpravy skautů, farní výlety, prázdniny atd. Děti sice odcházejí z domova, ale rodiče je doprovázejí. Ne za ruku, jako tomu bylo v útlém věku. Požehnají jim, zamávají na rozloučenou a pak se za ně modlí. Podle možností to může být krátké odevzdání Duchu Svätému, prosba o ochranu anděla strážného. Za děti se mohou rodiče pomodlit

společně růženec. Nemají o děti strach, protože o ně pečuje mocný Bůh a jeho pomocníci – andělé a svatí.

Děti rostou a rodiče pomalu uvolňují klíč svobody. Někdy si to děti musejí vybojovat, jindy to rodiče udělají sami. Přitom sklízají, co do dětí zaseli. Pozdě je omezovat potřebnou svobodu v dospívání a v mládí. Nebojme se uvolňovat náš rodičovský dozor, pokud jsme vycho-

vávali děti k poslušnosti. Pokud už jako dospělí nebudou poslouchat nás, budou poslouchat Pána Boha, který bude jejich Otcem až do smrti.

Josef Janšta



Mgr. Josef Janšta, trvalý jáhen ostravsko-opavské diecéze, redaktor, scénárista a spisovatel

Světová rada církví a katolické „subsistit“

Velký dík panu Bronkovi za zajímavou zprávu o letošním plenárním zasedání Světové rady církví (SCR) v Jižní Koreji (*RC Monitor* 22/2013). Poměry v SCR v ní vystihl naprosto přesně: SCR – to je jen platforma pro nezávaznou výměnu názorů, nesená pochybnou tolerancí vůči různým devastujícím trendům současné doby. „Jsme tady především proto, abychom připomínali, že úsilí o plnou jednotu by mělo být hlavním úkolem křesťanů, protože to po nás chce Kristus,“ řekl šéf katolické delegace biskup Brain Farrell. Naprosto správně – *ad fontes* – je první reakce každého, kdo bere vážně známá Ježíšova slova. Po malém zamyšlení ale kritičtějšímu čtenáři vytanou na mysli dvě otázky. Ta první zní: Nemá ten apel jakési zpoždění – tak nějak o několik století? Tady dost napoví, jak se katolická církev postaví k blížícímu se Lutherovu výročí. Katolický kněz Jan Hus skončil jako heretik v plamenech. Martina Luthera, rovněž katolického kněze, před podobným osudem uchránily příznivější politické poměry v říši. Určitě za tím nebylo větší pochopení Církve. A tak výsledkem všech těch pokusů o nápravu poměrů nebyla obnova, nýbrž rozdělení Církve. Které je tu dodnes.

Ta druhá otázka zní: Jakou lze na takový apel čekat odezvu? O SCR už byla řeč, tam mají podle všeho trochu jiné starosti. Pravoslavní mají k římskokatolíkům blíže, ale ani od nich se nedá čekat, že by se jen tak beze všeho vzdali své tisícileté tradice. A evangelikálové? Ti mezi

členy SRC sice nepatří, podobně jako katolíci, zapálené stoupence jednoty ale mezi nimi nehledejme. Pochopení pro specifika katolické nauky – eucharistií a kněžstvím počínaje a dogmaty o neposkvrněném početí a papežské neomylnosti konče – by u nich očekával leda tak nějaký lektor marxismu-leninismu.

Především je ale nutné vědět, jaká je v dané věci oficiální pozice samotné katolické církve. Zjistit to není těžké. Tak např. v dokumentu vydaném 10. července 2007 vysvětlují kardinál William Joseph Levada a arcibiskup Angelo Amato, tehdejší autority kongregace pro nauku víry, co přesně se míní pojmem „subsistuje (uskutečňuje se)“, jímž 2. vatikánský koncil charakterizoval povahu katolické církve vzhledem k jediné křesťanské církvi, založené Kristem. Pojem *subsistit* podle tohoto dokumentu znamená: „Církev Kristova... se uskutečňuje v katolické církvi.“ Pokud „církev, i když odloučené, mají pravé svátosti a především vlivem apoštolské posloupnosti mají kněžství a eucharistii, které je s námi dosud těsně pojí“, zasluhují titul „místní či partikulární církve“... Pozice pravoslavných se tak, pokud se týče kříženého cíle jednoty, jeví jako celkem nadějná. Avšak křesťanské komunity zrozené z reformace 16. století nenazýváme církvemi, vysvětluje dokument: „Podle katolické nauky tato společenství nemají apoštolskou posloupnost ve svátosti svěcení, a proto postrádají bytostně konstitutivní prvek bytí Církve... Zmíněná církevní společenství, která zvláště v důsledku absence služebného kněžství nezachovala pravou a celistvou podstatu eucharistického Tajemství, nemohou podle katolické

nauky být nazvána ‚církvemi‘ ve vlastním smyslu slova.“ Takové věci se samozřejmě při příležitostech, jakou bylo plenární zasedání SCR, neříkají. Bylo by to přinejmenším nezdrovilé. Jedná se ovšem o rozdíly naprosto zásadní. Laicky shrnuto to prostě vypadá, že tady někdo něco důležitého nepochopil. Buď protestanti (či evangelikálové) nepochopili, v čem spočívá podstata pravé Církve Kristovy (rozuměj katolické), anebo katolická církev nepochopila (a od dob Trientského koncilu stále nechápe), v čem byla podstata reformace.

Josef Potoček

Co křesťané?

RC Monitor uveřnil v čísle 22 z 24. listopadu 2013 článek M. Freiové „Po volbách: co s křesťany?“ a také článek „Františkova úzká cesta“.

Na takto položenou otázku je nutno také hledat její zodpovězení a ptát se: co křesťané! Je nutno souhlasit, že současná Evropa odmítá vlastní dějiny a svou budoucnost a že chce stavět na zelené louce, že kácí a planýruje, a pak se diví, že není lépe.

Je možno položit otázku i jinak: proč čeští křesťané v čele s katolickou církví většinou nečinně přihlíží a spíše pasivně brání své náboženské a etické hodnoty? Proč česká katolická veřejnost zůstává spíše společensky a politicky pasivní vůči militantnímu i nemilitantnímu ateismu? Jiná otázka je: proč část nábožensky věřících je ochotna i spolupracovat s militantními socialisty a kácet a planýrovat a pak se divit, že není lépe!

Je nutno si uvědomit, že snaha omezit práva náboženských společností a církvi a zcela je vytlačit z veřejného života vždy byla součástí liberalismu a socialismu. Což si část křesťanské veřejnosti nechce připustit a uvědomit. Proti lidské nenávisti nelze bojovat jen modlitbou, uzavíráním se jen do své víry nebo případně mučednictvím, ale především však evangelizací a pastorační s jednocováním vlastních řad ve společenském a politickém životě. V sekularizovaném státě je nutno klást důraz na sociální teologii, sociální působení a služby a na osobní příklad života ve víře a podle víry. Ekleziologismus nemůže být jen o náboženském sjednocení, ale i o křesťanském humanismu a solidarismu.

Svět katolickými očima nemůže být zúžen jen pohledem do vlastních řad, ale musí být neustálým oslovováním nekřesťanské a nekatolické veřejnosti z náboženských, sociologických, filozofických a politologických pozic – etického a humanistického pojetí člověka a společnosti ve světle náboženské víry. Svět viděný katolickými očima má být neustálý dialog a přesvědčování o křesťanském pojetí lidské spravedlnosti a řešení osobních a společenských záležitostí z hlediska víry.

Je nutno si přiznat, že český katolicismus je sám sobě něco dlužen, ale více je dlužen občanské veřejnosti v sekularizovaném státě.

„Křesťané se zpronevěřují evangeliu, když se chtějí zalíbit sekularizovanému světu za cenu kompromisu v etických otázkách.“ Otázka nezní: co s křesťany po volbách, ale co křesťané chtějí dělat po volbách! Je to záležitost, na kterou si musí společensky a politicky angažovaný křesťan odpovědět ve svém nitru. Je to i etická záležitost angažovaných křesťanů v politickém stranictví i v současném volebním dění!

Václav Ryněš

Rodinám pomáhat. Ale ne do hrobu

Rád čtu texty křesťansko-konzervativní publicistky M. Freiové. Tím spíš jsem byl překvapen jejím nepochopením toho, co KDU-ČSL navrhuje rodinám s malými dětmi (RC Monitor 23/2013). „Dokonce i lidovci, v jejichž prostředí je poměrně mnoho rodin s více dětmi a matkou – tvůrkyní domova, navrhují, aby každé dítě mělo garantované místo v mateřské škole. Čím více veřejných institucí pro děti, tím šťastnější bude náš rodinný, tedy soukromý život. Čím více peněz do těchto institucí nalijeme, tím méně hmotných problémů budou mít rodiny s dětmi. Nedává vám to smysl? Mně taky ne.“

Podle volebního programu 2013–2017 KDU-ČSL chce „prosadit právo

rodičů na umístění do mateřské školy od 3 let a povinnost přípravy dítěte na základní vzdělávání od 5 let“. Jenže věta bez přerušení pokračuje „s možností výběru: mateřská škola nebo domácí vzdělávání“. O dva řádky níže stojí, že chceme „v rámci podpory zvládnutí rodičovské role a profesní kariéry obou rodičů podpořit možnosti flexibilních forem péče o děti – v dětských skupinách či individuální péči (chůva, au pair)“. Od prosince 2011 má obrozená KDU-ČSL ve svých programových zásadách a cílech (Stanovy, par. 2, odst. 3) důležitou tezi: „KDU-ČSL hájí rodinu jako společenství muže, ženy a dětí a považuje ji za základní podmínku života společnosti a státu. Rodina tu není pro společnost a pro stát, ale společnost a stát tu jsou pro rodinu.“

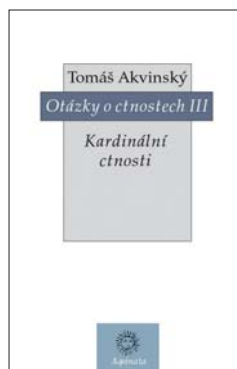
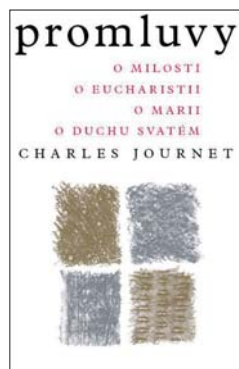
Dává vám to smysl? Mně taky ano. Naše návrhy se inspirovaly křesťanskou sociální etikou i příklady dobré praxe od nás i z jiných zemí. Zrovnoprávnění institucionální a domácí péče přivítá, minimálně ve své peněženice, každý konzervativce. Navrhované flexibilní formy péče o děti (známe je z francouzského venkova i z rakouské metropole) onu striktní představu „školka, nebo nic!“ rozbijejí, ne posilují. Rodinám máme povinnost pomáhat. Ale ne do hrobu.

Pavel Mareš

člen Celostátní konference
a místopředseda pražské KDU-ČSL

Z nabídky nakladatelství Krystal OP

Krystal OP, nakladatelství teologické a filosofické literatury, Husova 8, 110 00 Praha 1
tel.: 224 218 440, e-mail: krystalop@volny.cz, on-line knihkupectví: <http://www.krystal.op.cz>



Charles Journet: Promluvy o milosti, o Eucharistii, o Marii, o Duchu svatém

Duchovní cvičení kardinála Journeta určená laikům nebo řeholním sestrám ukrývají čisté zlato teologie a nauky o duchovním životě. Otec Journet uměl jedinečným způsobem a pomocí prostého jazyka otevřít mysl posluchačů, aby chápali i ta nejhlubší tajemství víry; dokázal probouzet žížeň po poznání pramenů; učil věřící hledat svobodu v setkání s Boží krásou. Jakoby nevědomky jim zároveň předával oheň a mír, kterým hluboká kontemplace naplnila jeho vlastní srdce. Brož., 304 str., 249 Kč

Tomáš Akvinský: Otázky o ctnostech III

Třetí část Disputovaných otázek o ctnostech (QD De virtutibus, q. 5), tentokrát o ctnostech kardinálních. Žádné obavy, druhá část (q. 2–4 o božských ctnostech) vám neunikla, bude následovat až nakonec. Překlad a úvod: Tomáš Machula.

Vyjde v prosinci, brož., cca 120 str., cca 135 Kč



Jak to vidí Zdeněk Koudelka

Majetková práva nelze referendem rušit

Jednostranný mocenský zásah státu, který by odňal již vzniklé právo dané účinným zákonem a platnými smlouvami, je nemožný. Tato nemožnost platí i vůči zestátnění přijatému referendem. O takových věcech nelze v referendu hlasovat. Opakem je zrušení právní jistoty a fakticky návrat marxismu-leninismu.

Bohuslav Sobotka v rozhovoru (*Právo* 23. listopadu 2013, s. 7) k církevním restitucím uvedl: „Pokud bude přijat zákon o obecném referendu, o který ČSSD bude usilovat, tak je otázka, jestli takové referendum nevyvolají sami občané. To by církve měly vnímat a respektovat stanoviska těch, kteří se na restituce dívají kriticky.“ Oním referendem je myšleno referendum, které by zrušilo či omezilo restituce církví, které platí na základě účinného zákona a platných smluv mezi státem a církvemi. Jde o nátlak na církve, jež má donutit změnit restituce dohodou.

V návrzích na zavedení referenda, které dosud sociální demokracie předkládala, bylo zakotveno, že referendum nemůže vést k omezení či zrušení základních práv a svobod, kam patří ochrana vlastnického a jiných majetkových práv. Sociální demokracie v první polovině 20. století opustila marxismus a nikdy nepřijala leninismus. V rámci marxismu-leninismu bylo možné zestátnění i bez náhrady vůči ideologickým odpůrcům, mezi něž patřily církve. Ovšem

dnes se sociální demokracie k marxismu nehlásí. Naopak dodržování právní jistoty a základních práv a svobod jsou ideovou základnou sociální demokracie. Tyto principy jsou nadřazeny volebnímu programu a neuváženým předvolebním slibům. Po roce 1945 nebyl v západní Evropě zestátněn majetek církví bez náhrady tam, kde vládla sociální demokracie. A pokud by po roce 1948 vládla u nás sociální demokracie, a ne totalitní režim, nebyl by zestátněn ani zde. Vítěz voleb je povinen respektovat práva vzniklá za předchozích vlád. Stejně jako vlády budoucí budou muset respektovat práva vzniklá za vlády Sobotkovy, byť se jim nebudou líbit.

Změna církevních restitucí je možná jen dohodou s církvemi, která bude dosažena za jejich svobodného souhlasu. Jednostranný mocenský zásah státu, který by odňal již vzniklé, byť dosud nesplatné právo dané účinným zákonem a platnými smlouvami, je nemožný. Tato nemožnost platí i vůči zestátnění přijatému referendem. Změna by byla možná

jen nějakým právně revolučním krokem, který by nás vyloučil z evropského právního prostředí a vedl k právní nejistotě. Vždyť jestliže lze zrušit platné majetkové nároky církve, pak by někdo mohl chtít referendum o zrušení již vzniklých nároků na volební příspěvky politickým stranám za volby v roce 2013. Lze měnit financování stran, ale do budoucna, ne zpětně. A někdo by mohl navrhnout, že se v referendu bude hlasovat o zestátnění majetku Andreje Babiše i Tomia Okamury. Možná by takové návrhy získaly většinu, stejně jako zrušení majetkových práv církví. Právo buď platí a chrání všechny, nebo nechrání nikoho.

Ale nelze zabavit majetek Babišovi, Okamurovi, sociální demokracii, ani církvím. O takových věcech nelze hlasovat v referendu. Opakem je zrušení právní jistoty a fakticky návrat marxismu-leninismu.

*Doc. JUDr. Zdeněk Koudelka, Ph.D.
Katedra ústavního práva a politologie
Právnické fakulty Masarykovy
univerzity v Brně*



Slovo se stalo tělem, a viděli jsme jeho slávu

Vážení a milí čtenáři,

*redakce a všichni spolupracovníci RC Monitoru
Vám děkují za letošní přízeň a podporu. Vážíme si toho, že jste s námi. Přejeme Vám požehnané vánoční svátky a v novém roce všechno dobré.*

Redakce

Letem světem

Týdeník *Ekonom* nedávno uvedl, že pokud má mít čtyřčlenná rodina na jednu osobu stejný příjem, jaký dostává průměrný penzista, musí vydělávat nejméně 52 tisíc hrubého měsíčně. „**Chcete investovat 2,9 milionu korun? Pořídíte si dítě. Investice je to dlouhodobá, zhruba na 25 let, a člověk vůbec neví, jestli se někdy dočká nějakého výnosu.** Z pohledu běžného finančního poradce jde o jednu z nejméně efektivních možností, kam vložit peníze,“ napsal ekonom Jan Bumba. „Srovnání příjmů čtyřčlenné rodiny s dětmi a penzistů je poměrně jednoduché: pokud má průměrná rodina po zdanění příjem kolem 35,5 tisíce korun (či 33,8 tisíce v případě mediánu), zůstává na každého člena rodiny zhruba 8900 (respektive 8300) korun. Průměrný starobní důchod je přitom téměř 11 tisíc čistého. **V případě, že jeden z rodičů nechodí do práce kvůli tomu, že se stará o děti, klesne podíl peněz na jednoho člena domácnosti ještě níže, přibližně k sedmi tisícům.**“

Totéž periodikum pustilo do světa ještě další kvalitní text, tentokrát od prof. Lubomíra Mlčocha, který za největší český dluh označil milion nenarozených dětí. Jak je to možné, že lidé nechťejí děti? –

„Ekonom Josef Schumpeter předpověděl, že **dítě nebude s to konkurovat stále lákavější a pestřejší nabídce.** Předpovídal chmurnou vizi vývoje měšťanské rodiny, která si nedopřeje děti. U zemí, které se vymanily z reálného socialismu a přechod ke společnosti konzumu přišel později, k tomu došlo s ještě větší prudkostí.



Koláž: mimi

V 90. letech byla porodnost v Rusku či na Ukrajině na úrovni 1,1 dítěte na ženu, my jsme byli na 1,13. Pak se porodnost v Česku trochu zvýšila, ale zůstala hluboko pod úrovní reprodukce. Lidé v chudších zemích neměli děti ne proto, že by si je nemohli dovolit, ale proto, že se chtěli spotřebou rychle vyrovnat těm bohatým,“ ozřejmil prof. Mlčoch a mj. na závěr ještě

řekl: „**Když sem přijede někdo z třetího světa a zjistí, jak si tady žijeme a zároveň řikáme, že si nemůžeme dovolit děti, tak tomu absolutně nerozumí.**“ Čeho se tak bojíme? Je před námi rok rodiny, která je, jak říká papež „motorem světa a dějin“. Neměli bychom na to přes všechny překážky nikdy zapomínat.

Jednoho dne jeden starý osel spadl do staré studny. Chudák zvíře brečelo a brečelo po několik hodin a farmář se snažil vymyslet, co dělat. Nakonec si uvědomil, že nepotřebuje ani studnu, ani osla a rozhodl se studnu i s oslem zasypat. Požádal pár sousedů, aby mu pomohli. Každý popadl lopatu a začal házet hlínu, písek i smetí do studny. Napřed osel začal hlasitě brečet, ale pak se utišil. Ještě tam hodili pár plných lopat. Poté se farmář podíval do studny a uviděl něco zcela nečekaného. Jak každá jedna lopata padla na osla, on se otrásl a na tu hlínu a smetí šlápl, aby se dostal výš. A čím víc farmáři na osla házeli hlínu a smetí, tím výše stoupal. Nakonec byl osel ve studni už tak vysoko, že vyskočil ven a odběhl. A co z toho plyne? **Že každá naše potíž je schůdek, po kterém se dá jít nahoru.** Požehnaný nový rok!

-zd-

22. 12. Ne	4. neděle adventní Iz 7,10–14, Žl 24, Řím 1,1–7 Mt 1,18–24
23. 12. Po	sv. Jan Kentský, kněz Mal 3,1–4.23–24, Žl 25, Lk 1,57–66
24. 12. Út	bl. Urban V., papež 2 Sam 7,1–5.8b–12.14.16, Žl 89, Lk 1,67–79
25. 12. St	Slavnost Narození Páně (zasvěcený svátek) Iz 52,7–10, Žl 98, Žid 1,1–6, Jan 1,1–18
26. 12. Čt	Svátek sv. Štěpána, prvomučedníka Sk 6,8–10; 7,54–60, Žl 31, Mt 10,17–22
27. 12. Pá	Svátek sv. Jana, apoštola a evangelisty I Jan 1,1–4, Žl 97, Jan 20,2–8
28. 12. So	Svátek sv. Mladětek, mučedníků I Jan 1,5–2,2, Žl 124, Mt 2,13–18

29. 12. Ne	Svátek Svaté Rodiny Sir 3,3–7.14–17a, Žl 128, Kol 3,12–21 Mt 2,13–15.19–23
30. 12. Po	sv. Evžen, biskup I Jan 2,12–17, Žl 96, Lk 2,36–40
31. 12. Út	sv. Silvestr I., papež I Jan 2,18–21, Žl 96, Jan 1,1–18
1. 1. St	Slavnost Matky Boží, Panny Marie (zasvěcený svátek) Nm 6,22–27, Žl 67, Gal 4,4–7, Lk 2,16–21
2. 1. Čt	Památka sv. Basila Velikého a Řehoře Nazíanského I Jan 2,22–28, Žl 98, Jan 1,19–28
3. 1. Pá	Nejsvětější Jméno Ježíš I Jan 2,29–3,6, Žl 98, Jan 1,29–34
4. 1. So	bl. Anděla z Foligna I Jan 3,7–10, Žl 98, Jan 1,35–42

5. 1. Ne	2. neděle po Narození Páně Sir 24,1–4.12–16, Žl 147 Ef 1,3–6.15–18, Jan 1,1–18
6. 1. Po	Slavnost Zjevení Páně (doporučený svátek) Iz 60,1–6, Žl 72, Ef 3,2–3a.5–6, Mt 2,1–12
7. 1. Út	sv. Rajmund z Peňafortu, kněz I Jan 3,22–4,6, Žl 2, Mt 4,12–17.23–25
8. 1. St	sv. Severin, opat I Jan 4,7–10, Žl 72, Mk 6,34–44
9. 1. Čt	sv. Julián I Jan 4,11–18, Žl 72, Mk 6,45–52
10. 1. Pá	sv. Agathon (Dobromil), papež I Jan 4,19–5,4, Žl 72, Lk 4,14–22a
11. 1. So	ct. Marie Elekta, řeholnice OCD I Jan 5,5–13, Žl 147, Lk 5,12–16

Res Claritatis MONITOR – publicistický čtrnáctideník vydávaný o. s. Res Claritatis pod záštitou České dominikánské provincie. Noviny jsou zaměřeny na osvětu široké veřejnosti v oblasti života a postojů římskokatolické Církve jako prevence náboženské nesnášenlivosti a xenofobie. ISSN: 1214-8458. MK ČR E 15474. Adresa redakce: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@claritatis.cz, číslo účtu: 2400089111/2010. Šéfredaktor: Zdeňka Rybová. Výkonný redaktor: Mgr. Dagmar Kopecká. Redakční rada: fr. Mgr. Pavel M. Mayer OP, fr. Cyprián Suchánek OP, Mgr. Radim Ucháč, Mgr. Ondřej Vaněček. Teologický poradce: fr. Mgr. Pavel M. Mayer OP. Vychází s církevním schválením Arcibiskupství pražského č.j.: arc/419/10 ze dne 10. 9. 2010. Nevyžádané příspěvky a materiály se nevracejí.

